

FOC I TRADICIÓ

La Colla de Diablers del Prat

Pau Ruiz Esbrí

Tutora: Alba Sabaté

Departament de Llengua
Catalana i Literatura

INS Salvador Dalí

Curs 2014/2015

ÍNDEX

1. Introducció	1
2. Grups de foc, diables	3
2.1 Història	3
2.2 Pirotècnia	6
2.2.1 Reglament	6
2.2.2 Artificis pirotècnics	9
2.2.3 Suports	11
2.3 Vestuari	12
2.4 Components	13
2.5 Bestiari	14
2.6 Percussió	15
2.7 Actuacions	15
2.8 Grups de Diables en l'actualitat	17
3. Diables del Prat	19
3.1 Origen	19
3.2 Evolució	23
3.3 Present i futur	46
4. Premi Ciutat del Prat 2013	48
5. Enquesta	52
6. Conclusions	54
7. Agraïments	56
8. Bibliografia	57
9. Annexos	59

1. INTRODUCCIÓ

El meu treball de recerca es titula ***Foc i tradició: La Colla de Diablers del Prat***. Amb ell pretenc mostrar, a tots aquells que el llegeixin, la història i la importància d'una entitat formada per gent de la ciutat del Prat de Llobregat, que ha creat durant els darrers anys diferents actes amb l'única finalitat d'enriquir el municipi culturalment i socialment, però també amb l'objectiu de promoure, entre els ciutadans pratencs, una encara més gran implicació en les activitats que es realitzen a la seva ciutat.

Des que vaig començar a plantejar-me el treball de recerca, vaig tenir molt clar que havia d'estar enfocat cap a la importància del foc com element dins les festes de tradició cultural i popular en el territori català. Posteriorment, vaig dubtar entre dos temes: la Patum de Berga i la Colla de Diablers del Prat. Són dos temes que conec des de petit i que sempre m'han agradat i em són molt importants. Finalment, em vaig decantar cap a la segona opció, sobretot perquè aquest m'és un tema més proper i amb el qual hi tinc una relació directa i constant. Ho vaig plantejar a persones de l'entitat i em van transmetre un interès i una resposta immediata. Membres històrics em van fer la proposta de realitzar un llibre a partir del meu treball de recerca on s'hi recollís tota la història de la colla, des dels seus inicis fins a l'actualitat. De fet, fa anys que aquests grup persegueix l'objectiu de fer un llibre amb elements que facilitin la comprensió de la història de l'entitat, com ara el suport de fotografies o documents dels diferents anys. També s'ha de tenir present que la documentació d'aquesta associació ha estat i està una mica dispersa, i aquest treball podria ser un bon pretext per poder-la classificar i ordenar cronològicament.

Jo, als 6 anys ballant a un correfoc del barri de Gràcia

Pertanyo a Diablers del Prat des de ben petit i hi tinc un lligam familiar directe. Personalment em va sobtar que una entitat tan gran i important dins el municipi pratenc, que en l'actualitat compta amb uns 250 membres, diposités tanta esperança en mi. Com he esmentat anteriorment, la relació d'aquesta entitat amb mi passa per unes vinculacions familiars que es pot dir que neixen des del primer dia d'existència d'aquesta associació. El meu pare, Xavier Ruiz, fou un dels membres fundadors de l'entitat i el principal impulsor; la meva tieta Irma Ruiz també va ser-hi des del primer moment i tots

dos han estat caps de colla al llarg de la història de l'entitat, a més també es va produir la circumstància de que la meva mare encara feia de diable quan estava embarassada de la meva germana. Al llarg d'aquests 32 anys un nombre elevat de familiars meus han passat per la colla, i aquesta ha estat la principal motivació que ha desencadenat que em proposés i que realitzés aquest treball, també, en cert sentit, fent-los

d'aquesta manera un petit homenatge. Com ja vaig dir a l'hora de recollir un dels Premis Ciutat del Prat de l'any 2013 en nom de la colla, *"sóc diable des d'abans de néixer i portar-ho a la pràctica ha estat el meu somni des de petit"*, i he d'agrair a tots aquells que m'han relacionat amb aquest món del foc que tant m'agrada, és per això que vull homenatjar-los.

També vull aprofitar per treure a la llum la feina que ha realitzat la Colla de Diables del Prat d'una forma discreta pel municipi pratenc durant tots aquests anys, i que penso que potser no es coneix prou.

Voldria dir també que encara hi ha una darrera motivació que m'ha portat a fer aquest treball: el fet que és un tema relativament nou i que ha estat tractat en poques ocasions.

Els meus propòsits han estat realitzar un treball clar, on tot el que ha fet la colla estigui exposat de manera senzilla i organitzat cronològicament. És per això, que he realitzat una recerca històrica a través de l'arxiu municipal i l'arxiu de la colla i que he entrevistat membres antics i actuals, així com d'altres que han intervingut en la història de l'entitat. També he dedicat una part del treball a explicar el que són els diables en general, la seva història, i d'altres aspectes que m'han portat a buscar informació en llibres i pàgines web o posar-me en contacte amb federacions del món del foc.

Com he esmentat anteriorment, he dividit el treball escrit en dos grans apartats, un amb menor importància que l'altre però necessari per entendre els actes de l'entitat explicada en el següent apartat. En el primer he volgut referir-me als grups de diables en un àmbit ampli i general, és a dir, sense especificar en cap moment una colla o una altra. En aquest apartat he parlat sobre la pirotècnia que aquests utilitzen en les seves actuacions i el reglament que regeix actualment en aquests esdeveniments; sobre el vestuari que utilitzen els grups per prevenir cremades o d'altres accidents; també he exposat la importància del grup de percussionistes dins la colla, així com de cadascun dels seus membres i el paper de la junta directiva. A continuació he explicat el paper del bestiar festiu i les diferències entre els tipus d'actuacions que poden realitzar els grups de diables i, per acabar, he fet una petita explicació del màxim organisme que representa als grups de diables, la Federació de Diables i Dimonis de Catalunya, i he esmentat els grups actuals. En el segon apartat he explicat detalladament la història de la Colla de Diables del Prat, primerament els orígens, des de la seva creació fins l'organització del primer correfoc propi, el Pratifoc, l'any 1985; seguidament he continuat parlant sobre la història de la colla i el seu desenvolupament utilitzant imatges per complementar la informació. Per acabar, he fet un apartat sobre l'actualitat i el futur de la colla.

2. GRUPS DE FOC, DIABLES

El diable, en la nostre tradició popular, és una figura festiva, impulsora de la gresca i el xivarri; a més, també se'l coneix com l'advocat de les coses prohibides, i se li atribueixen diverses accions festives com ara ser el conductor de danses, el dominador de les espurnes i del foc, i ser bromista i crític com a cap altre personatge se li permet.

2.1 HISTÒRIA

L'origen dels diables (o ball de diables) és incert i difícil de determinar. És una tradició arrelada a les zones on es parla el català, inicialment a Catalunya, i posteriorment al País Valencià i a les Illes Balears.

La seva síntesi és una representació teatral de la lluita del Bé contra el Mal, figurat a partir de l'element principal del foc. Diferents persones es disfressen amb banyes, cues i forques com a referència als dimonis de l'infern.

Es diu, com a conseqüència de la transmissió oral, que provenen del teatre medieval del carrer i més endavant el podríem considerar com un entremès, perquè actuaven en els àpats de la noblesa de l'Edat Mitjana, entre els diversos entrants. En aquells temps també els trobàvem per les festes del Corpus i a les processons eclesiàstiques com acompanyants per donar un aspecte més cerimoniós i espectacular a l'esdeveniment; eren els encarregats de crear aldarulls per fer camí a la comitiva apartant el públic assistent a la processó.

La primera notícia escrita sobre el ball de diables, la redacta Joan Amades en el seu llibre *El Costumari Català*. La situa a l'any 1150 i la representació es va fer en motiu del casament del comte de Barcelona, Ramon Berenguer IV, amb la filla del rei d'Aragó, la princesa Peronella. La crònica escrita per Joan Amades explica que es va duu a terme una representació de la lluita d'uns dimonis, dirigits per Llucifer, contra l'Arcàngel Sant Miquel i una colla d'àngels. La segona referència es citada al Corpus de Cervera, l'any 1411. Des d'aquest punt, ja trobem bastant més documentació, a Barcelona va ser el lloc on es van produir més representacions del ball de diables. Tenim constància al *Llibre de Solemnitats de Barcelona* que per les festes de 1423 es va realitzar una actuació per l'arribada del rei

Diables de Reus l'any 1910

Alfons V d'Aragó, procedent de Nàpols. També a la ciutat barcelonina, amb motiu de l'arribada del Duc de Calàbria al setembre de 1467, el ball de diables va participar en unes festes organitzades per donar-li la benvinguda. Sembla que va ser en aquesta època que dins del ball es crea la figura del diabló, que apareixia al final de cada obra dient versots satírics relacionats amb la vida política i pública de la població. La gent esperava aquests versots, i gairebé sempre superaven l'expectativa inicial.

A principis del segle XV el seu paper en les processons del Corpus de Barcelona era diferent al d'obrir pas del principi. Van passar a clausurar la comitiva amb un entremès, format juntament amb una colla d'àngels.

A partir d'aquest segle ja apareixen documentats a força indrets de Catalunya, de manera que ja disposem de més constància escrita dels seus actes, tots relacionats sempre amb la religió per donar una idea dolenta del Mal, i amb l'objectiu d'escenificar que s'ha de realitzar el Bé.

Un dels pobles on neix aquest ball és Cervera, l'any 1411. En els anys posteriors l'acompanya un drac, que va expulsant foc per la boca; o també tenim constància que l'any 1559 creen l'element de la Diablessa dels diables cerverins, i duen a terme una representació l'any 1585 durant la visita de Felip II i l'infanta Isabel i uns anys més tard en la visita de Don Miguel Santos de Pedro, el bisbe de Solsona. També consta documentat que el grup de dimonis, com a grup de dansaires, realitzen una actuació simbòlica actuant en la proclamació de Lluís I.

La segona ciutat en la qual trobem un ball de diables és Tarragona, on es creen l'any 1426. S'estrenen com a primer entremès de l'Arcàngel St. Miquel, i durant el seu primer segle d'existència representen el ball solament com a rebuda dels diferents arquebisbes. Posteriorment, ja els trobem a les festes de Sta. Tecla, o en diferents actes com l'enterrament del rei Carnestoltes, l'any 1861, o l'entrada del rei Carles III.

També tenim constància de la creació d'un ball amb el nom de "Diablura", l'any 1460, al municipi del Vendrell, ho sabem gràcies als comptes de la confraria Santíssim Sagrament pel cost invertit en pólvora i música. A Reus neixen l'any 1602, per acompanyar les cerimònies de les festes de Corpus o per celebrar l'extinció de l'epidèmia de còlera; i a Vilafranca del Penedès el mateix any per acompanyar el Drac en els actes de processons o amb motiu de la Festa Major de la Vila. Al segle següent, l'any 1710, també es crea el Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú per acompanyar la Mulassa, i cinc anys més tard neix la Patum de Berga, on el ball de diables no hi és present com se'l coneixia fins llavors però hi té relació per la representació teatral de la lluita del Bé contra el Mal, mitjançant l'element més important pels dimonis, el foc. En els anys següents no es perd la tradició i es creen diversos balls, com per exemple a Valls l'any 1803; a l'Arboç al 1846; a Torredembarra l'any 1849; l'any següent a les

Borges Blanques; a Sitges al 1853; a Falset l'any 1861 i dos anys més tard, al 1863, a Sant Quintí de Mediona.

D'aquesta tradició del ball de diables es poden diferenciar tres èpoques diferents al llarg de la seva història. El primer període, el que hem esmentat anteriorment, va des de principi del segle XV fins a la fi de la invasió francesa l'any 1814. El ball, com ja hem explicat, va ser portat bàsicament des dels estaments eclesiàstics, utilitzat en processons, diades o festivals de Corpus, però també va ser emprat de vegades en motiu de cerimònies polítiques o estatals.

El segon període englobaria des de la fi de la Guerra del Francès, fins aproximadament l'any 1978. Dins d'aquest període, els balls de diables amplifiquen les seves sortides a esdeveniments civils, com ara Carnestoltes, tot i que continuen assistint als actes político-religiosos. Podem diferenciar dues fases dins d'aquest període: la primera va des dels anys 20 fins l'esclat de la Guerra Civil Espanyola, l'any 1933, quan sembla que la tradició es va mantenir per inèrcia i com a resultat es va acabar debilitant, i la segona fase comença en acabar la guerra, quan malgrat els problemes personals, polítics o religiosos, s'inicià una restauració del ball des del desig d'aconseguir una

Diables del Prat a l'any 1983

recuperació global de les festes populars de finals dels setanta, que acabarà causant l'esclat de l'últim període que podem diferenciar.

El tercer període, l'actual, podem dir que s'inicia en la dècada dels anys vuitanta i coincideix amb l'època de reivindicació i recuperació de les antigues festes populars arreu del territori català. En motiu de la fi de la dictadura de Franco, i gràcies a l'interès dels ajuntaments per donar a les festes un caire cultural i social perdut, es van recuperar diversos símbols de cultura tradicional catalana com poden ser els castellers, el ball de bastons, els trabucaires, i els gegants entre d'altres. Situació que també va succeir amb el ball de diables.

L'organització de la primera Trobada de Diables de Catalunya per l'històric ball de diables de l'Arboç va ser el dia de Sant Joan de l'any 1981 i el mateix any va ser la creació del Correfoc de la Mercè, que duu a la cercavila de la ciutat barcelonina nombrosos grups de diables. Tot això va ser en un fet suficientment estimulanti i encoratjador per forjar nous conjunts diabòlics.

Apareixen doncs, arreu de Catalunya, un nombre força important de nous grups i altres elements de foc amb una clara inspiració en els models històrics. Aquests conjunts els podem diferenciar a partir de la seva configuració i dinàmica:

- Amb parlaments: Hi ha una personificació dramàtica que representa la rivalitat del Bé i del Mal amb uns personatges ben definits com són Llucifer, la Diablessa, l'Arcàngel Sant Miquel i altres diables que només reciten arengues crítiques i versots satírics dels esdeveniments socials i polítics contemporanis de la localitat. Aquest model es característic a les zones del Penedès, del Camp de Tarragona i de la comarca del Garraf, i són poques les colles de recent formació que s'han adherit a aquest tipus.
- Sense parlaments: Es caracteritza per l'absència per complet d'una representació teatral de ball parlat, i també d'un nombre estable i concret dels seus components. El seu àmbit preferent és el de les celebracions cíviques, alguna processó religiosa o també en els solemnes trasllats d'algunes marededús. En aquestes colles, que en són un clar exemple les del Baix Camp o el Priorat, les actuacions poden ser de maneres diverses: la cercavila, el correfoc, la carretillada o l'encesa conjunta.

2.2 PIROTÈCNIA

Són productes pirotècnics aquelles matèries o mescles d'aquestes substàncies destinades a produir efectes calorífics, lluminosos, sonors, gasosos o fumígens, o una combinació d'aquests efectes, com a conseqüència de reaccions químiques exotèrmiques sostingudes automàticament de manera no detonant.

2.2.1 REGLAMENT

El 20 de novembre de 1997, la Comissió de Política Cultural del Parlament de Catalunya, va adoptar la Resolució 452/V sobre la regulació de l'activitat de les celebracions populars i tradicionals que comporta la utilització de productes pirotècnics. Amb aquesta resolució, els consellers de Governació i de Cultura, van instar al Govern a regular l'activitat dels anomenats grups de foc que participen en celebracions de tipus popular i tradicional. Aquests grups disparen o fan sevir productes pirotècnics. L'elaboració del Decret es va fer amb els representants de diversos grups de foc d'arreu de Catalunya, d'acord amb el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, amb l'objectiu de garantir la seguretat de les persones que hi

actuen i dels espectadors, així com també dels béns públics i privats situats en els llocs on es realitzen les actuacions.

Arran d'aquests acords, es va elaborar el Decret 252/1999, de 31 d'agost, de la Generalitat de Catalunya, pel qual es regulen les actuacions dels grups de foc en les celebracions populars i tradicionals (DOGC núm. 2974, de 14 de setembre de 1999).

L'article 3 d'aquest decret regula els requisits i la documentació que s'ha d'obtenir per tal de poder organitzar qualsevol actuació de grups de foc, que són: la llicència municipal, d'acord amb el que preveu la Llei 10/1990, de 15 de juny, sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics ha d'indicar les mesures de seguretat adients per evitar danys personals o material; l'autorització per a la utilització del material pirotècnic, d'acord amb el que preveu el Reglament d'explosius; també cal que l'organitzador acreditat que té concertat un contracte d'assegurança que cobreixi el risc de responsabilitat civil per danys a les persones, a les coses i a la via pública i els seus elements; i, per últim, abans de concedir la llicència o d'aprovar l'actuació d'un grup de foc, l'ajuntament del municipi ha de sol·licitar informe als corresponents serveis de prevenció i extinció d'incendis i de salvaments en el qual cal adjuntar a la sol·licitud d'informe una descripció de l'actuació projectada i de les mesures de seguretat que s'hi pretén aplicar.

Per la preparació de les actuacions, l'article 4 diu que l'organitzador d'una actuació d'un grup de foc ha de comunicar l'actuació als veïns de la zona i senyalitzar l'espai o recorregut de l'actuació, almenys amb 48 hores d'antelació. S'ha d'indicar, a més, l'horari de l'actuació i les mesures de seguretat que s'han d'aplicar segons el que prevegi la llicència. No obstant, l'ajuntament que autoritzi una actuació d'un grup de foc ha de realitzar o supervisar que es realitzin les comunicacions i senyalitzacions esmentades anteriorment i comprovar, abans de l'inici de l'actuació, que l'espai o recorregut on es portarà a terme està degudament condicionat, lliure de vehicles estacionats, de contenidors i d'altres elements que puguin destorbar el desenvolupament de l'actuació o que puguin resultar-hi danyats. En cas que durant l'actuació sigui necessari que s'apagui l'enllumenat públic, s'ha de mantenir obligatòriament un mínim d'il·luminació reglamentària. A més, l'Ajuntament també ha de disposar els mitjans personals i materials necessaris per garantir l'ordre, la seguretat, la prevenció contra incendis i l'assistència sanitària durant la realització de l'actuació.

Per últim, aquest decret diu que el règim sancionador, en cas d'incompliment del mateix, és el que regula la Llei 10/1990, de 15 de juny, sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics, i, així mateix, que la sanció en cas de la realització d'actuacions de grups de foc, sense l'autorització que preveu l'apartat

3.1.b), i l'incompliment dels termes de l'autorització, estan subjectes al règim sancionador que estableix la normativa sobre seguretat ciutadana i sobre explosius.

Caricatura que pretén mostrar l'ofensiva europea contra els diables

Al marge de l'anterior decret, l'11 d'octubre de l'any 2005 a Brussel·les, la Comissió Europea i el Consell presenten al parlament europeu una proposta de directiva sobre la comercialització d'articles pirotècnics a tots els països de la unió europea, que afecta directament als grups de foc. Aquesta proposta la redacten amb la finalitat de garantir la lliure circulació de productes pirotècnics dintre de la UE, per millorar la protecció general dels consumidors i dels professionals, per contribuir en la reducció d'accidents i per harmonitzar els requisits de seguretat aplicables als diferents estats europeus. Aquesta proposta ha acabat sent la Directiva 2007/23/CE, de 23 de maig de 2007.

Això comporta que el govern espanyol, per tal d'adaptar-se a la Directiva abans esmentada, va aprovar el Reial Decret 562/2010, de 7 de maig, que és el Reglament d'articles pirotècnics i cartutxeria. Aquesta regulació posa en perill, o condiona, la continuïtat dels grups de diables per la regularització que fa dels materials pirotècnics, que són emprats en els seus actes festius.

Aquest decret manté la categorització pel que fa als artificis de pirotècnia posats al mercat, que és:

- *Classe I: Artificis pirotècnics que presenten un risc molt reduït i que estan pensats per ser utilitzats en àrees confinades, inclòs l'interior d'edificis d'habitatges.*
- *Classe II: Artificis pirotècnics que presenten un risc reduït i que estan pensats per ser utilitzats a l'aire lliure en àrees confinades.*
- *Classe III: Artificis pirotècnics que presenten un risc mitjà i que estan pensats per ser utilitzats a l'aire lliure, en àrees àmplies i obertes.*
- *Classe IV: Artificis pirotècnics que presenten un alt risc o estan sense determinar i que estan pensats per ser utilitzats únicament per professionals.*

Aquest fet comporta que els productes de categoria 1 només puguin ser utilitzats per major de 12 anys i a 1 metre de distància d'aquest quan està encès; en la categoria 2, són 16 anys l'edat mínima i 8 metres la distància d'us reglamentaria; i, en la categoria 3, es demana la majoria d'edat, 18 anys, per la utilització d'aquests productes

pirotècnics i 15 metres de distància d'ús; i, per últim, els artificis de la categoria 4, tant sols els professionals poden fer-los servir.

Aquest Reial Decret preveu que les Comunitats Autònomes poden reconèixer actes festius com a "manifestacions de caràcter religiós, cultural o tradicional", a nivell local o autonòmic. El procediment de reconeixement d'aquestes festes consta de tres parts. En la primera, l'ajuntament ha de sol·licitar a la Direcció General de cultura popular i tradicional el reconeixement de les festes del municipi, especificant si hi poden participar menors, seguidament el Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació dicta una resolució favorable i, finalment, es publica al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya el reconeixement de les festes del municipi com a "Manifestació de caràcter religiós, cultural o tradicional". El desenvolupament d'aquests actes està regulat a la Instrucció Tècnica de Catalunya (la ITC 18) que estableix els principals aspectes que dificultaven la realització de les manifestacions festives amb pirotècnia, tal i com les hem conegut fins ara. La ITC 18 permet, entre d'altres mesures, que en les festes esmentades no siguin aplicables els límits d'edat i les distàncies de seguretat establertes amb caràcter general, principals esculls per a les activitats dels grups de foc a Catalunya, però obliga a tots els membres dels grups de foc a fer una formació específica.

Aquesta formació diferencia dos tipus o categories dels membres dins el grup, segons l'acreditació obtinguda en els cursos. La primera categoria la formen els responsables de grup de consumidors reconeguts com experts, formats pel Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, en un curs de 20 hores de durada. Aquests tenen un tipus d'acreditació individual, adquirida per la Delegació del Govern, a més són els encarregats d'adquirir el material pirotècnic. La segona categoria és la dels consumidors reconeguts com experts, que tenen una acreditació col·lectiva i que han estat formats pels membres de la primera categoria.

2.2.2 ARTIFICIS PIROTÈCNICS

Les principals empreses pirotècniques de Catalunya són: Pirotècnia Igual S.A., Antigua Casa Manuel Estalella S.L. i Pirotècnia Catalana S.A. Totes tenen més de 25 anys d'existència i fabriquen productes per muntatges pirotècnics, com ara castells de focs o efectes especials de gravació, i productes pirotècnics pels grups de foc, com pot ser pel correfoc. Aquestes empreses tenen a disposició dels diferents grups de diables catàlegs on s'hi pot veure els diferents artificis que venen, l'efecte i la durada que fan. Així com fotografies que mostren el producte abans de ser encès, o fins i tot quan ja ho està.

El producte pirotècnic més utilitzat pels grups de foc, és la *carretilla*. Aquesta, quan gira sobre un eix situat a la vareta de ferro de la forca o maça de cada diable, produeix l'efecte semblant a una cascada d'espurnes durant uns segons que pot acabar amb un petit tro si el comprador ho desitja. A un extrem de la *carretilla*, per encendre's, hi trobem una metxa que acaba dins del producte, que conté mescles pirotècniques que són les que creen les espurnes. A l'altra punta s'hi troba la carcassa que resguarda el tro.

N'hi ha de moltes maneres, segons el color de les espurnes i el so que fan, però les més emprades són les bàsiques i més econòmiques, que fan un foc platejat durant uns 12 segons. També trobem les que tenen la part de detonació de color taronja, que ens indica que durant la seva encesa produeix un soroll semblant al d'un xiulet. Les que tenen la part inferior de color verd o vermell, són les que fan unes espurnes del color de les seves respectives carcasses i per últim, podem trobar un tipus d'artificis que fan foc platejat amb espurnes blanques i/o que passen de blanques a vermelles. El preu d'aquest producte, actualment, gira al voltant de 0,65€.

Carretilla d'espurnes vermelles

El segon producte pirotècnic més utilitzat és el *sortidor francès*; aquest té una durada més llarga que la *carretilla*, i també se'n diferencia per l'alçada de les espurnes que desprèn, que poden arribar als 3 metres. Es col·loca de manera vertical i la seva detonació final és forta i consistent. El seu preu ronda els 1,20 € la unitat.

Sortidor francès de tipus roncador

De "*francesos*", igual que de *carretilles*, en trobem de diferents tipus. El més utilitzat i senzill és el de foc platejat, però també podem trobar el d'espurnes vermelles o espurnes verdes, així com un tipus que produeix canvis del color d'aquestes espurnes, de blanc a verd i a vermell. Els més utilitzats són els roncadors, aquests tenen la característica que produeixen un so molt fort semblant al d'un xiulet que pot arribar a fer mal a les oïdes, i igual que en les *carretilles* xiuladores, la seva carcassa és de color taronja.

Cal remarcar que els dos productes esmentats anteriorment, poden tenir suport per adaptar-se millor a la forca o la maça si el comprador ho desitja, així com una detonació, en forma de tro.

La metxa per on s'encenen els artificis esmentats anteriorment, ha de ser encesa amb foc, però pot ser de tres maneres diferents; la més tradicional és amb un botafoc, que és una bengala, o una torxa de parafina, i és la més utilitzada per la facilitat que dóna a l'hora de controlar la direcció de la flama que porta l'encenedor i que s'utilitza, majoritàriament, per les actuacions de carrer, com el correfoc; la segona manera és la

d'una metxa que es ven per metres, i on només cal col·locar-hi el punt per on s'encén el producte i aquesta s'encendrà quan entra en contacte amb la metxa encesa, que va coberta per un material de paper per fer-la més ràpida; aquests mètode s'utilitza per fer els encesos de lluïments o per encendre la pirotècnia dels dracs, i facilita el fet d'encendre molta pirotècnia a la vegada o successivament. La tercera i última manera d'encendre els artificis pirotècnics és amb encesos elèctrics. Aquests són cables d'electricitat que a l'extrem tenen uns inflamadors que es col·loquen al punt que es vol encendre i a l'altre extrem del cable es posa dins una caixa que va connectada a l'electricitat i que envia una senyal elèctrica que fa encendre l'inflamador i provoca l'encesa del producte pirotècnic.

Per motius de seguretat, en tota actuació de diables hi ha d'haver un membre que sigui l'encarregat de seguretat i que vetlli perquè no hi hagi cap incident. Aquest ha de tenir com a mínim una bengala vermella, que s'encén mitjançant una anella i que desprèn un color dens color vermella. La seva encesa comporta que tota l'actuació s'aturi per motius de seguretat.

Bengala vermella, que s'encén estirant de l'anella que hi ha situada a l'extrem

2.2.3 SUPORTS

Imatge d'una encesa de diables amb maces

La pirotècnia, els diables la duen en un suport amb el qual dominen les zones on poden caure les espurnes. Les *carretilles* es subjecten perquè tenen un anella travessada la qual es fa passar entre una vareta de ferro, que segons la seva llargada variarà el nombre de pirotècnia que se li pot posar. Aquesta vareta fa força cap avall i la mateixa força amb què surt el foc li fa fer un moviment de rotació que escampa les espurnes. La manera més utilitzada perquè no s'escapi de la força la *carretilla* o el sortidor és una agulla d'estendre col·locada a la vareta de ferro.

Depenent de les colles, s'utilitzen dos tipus diferents de suports per col·locar els productes pirotècnics perquè aquests es cremin: les maces o les forques. Les maces tenen formes diferents segons les colles, però mantenen sempre una forma allargada, amb una part superior més gruixuda i amb una o més varetes de ferro on es posen les *carretilles* o bé un suport amb la forma de la *carretilla*. Les forques poden ser en forma de trident o amb dues puntes. A la punta hi trobem una vareta de ferro on col·locar la pirotècnia.

I per últim, en la majoria dels grups de Diables trobem un o més ceptrots, que són l'element més espectacular. El ceptrot, o també anomenat com a forca grossa pot portar un nombre bastant més superior de pirotècnia que les forques o les maces senzilles. És molt freqüent la seva participació en la realització de figures de lluïment, quan els diables dansen tots junts. Les formes dels ceptrots són molt variades. Poden portar introduït un crani d'animal o poden ser simplement una caixa metàl·lica amb pedres dins per fer-hi soroll.

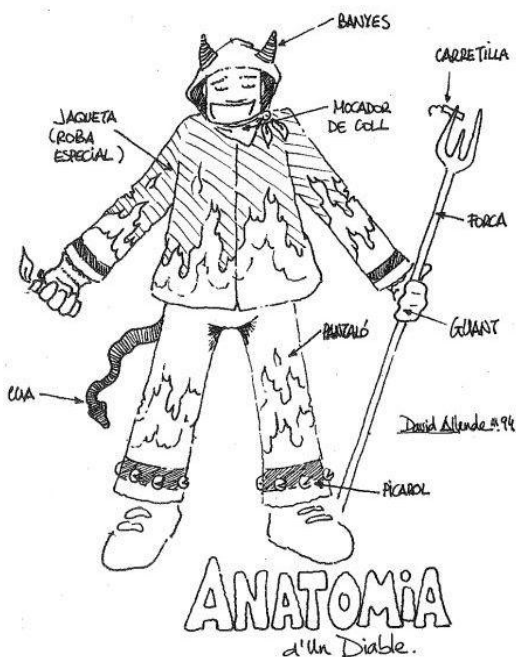

Ceptrot de la Colla de Diables de Mataró

2.3 VESTUARI

Els diables participen activament amb el foc, i per això han d'anar vestits adequadament per no patir cremades.

Els vestits tradicionals són fets amb roba de sac i, gairebé tots, estan formats per una part que cobreix el cap i que està composta per una caputxa amb banyes que va fins la cintura en forma de jaqueta, i una altra part que cobreix la resta del cos.

Dibuix extret de la revista El Crematori

amb cos, camals i mànigues, que es anomenada granota. Una altra manera, però menys freqüent, de vestir d'un grup de diables és la utilització d'una capa, que és una peça de roba llarga oberta pel davant i sense mànigues que cobreix el vestit. Hi ha colles que en el seu vestit hi afegeixen cua.

Els vestits són pintats amb flames o d'altres elements infernals, és a dir, relacionats amb la simbologia de l'infern. Els colors més predominants, normalment sobre fons clars, són el verd, el vermell, el negre o el blanc.

En l'actualitat, les colles de diables prefereixen teixits més segurs i pràctics, generalment fets amb roba de cotó gruixut, i la jaqueta cordada amb velcro perquè sigui senzill i ràpid de treure en cas que s'incendii.

Com a complement del vestit trobem també els guants, que serveixen per protegir les mans de les espurnes, el mocador que s'utilitza per protegir-se del fum, i les sabates, que segons la tradició de les colles poden ser obertes, és a dir, espadnyes, o bé tancades, com ara bambes o botes.

El vestuari intenta combinar la indumentària singular i vistosa amb la comoditat, fet que comporta trobar tants vestits diferents com la imaginació abasti.

2.4 COMPONENTS

Les Colles de Diables han d'estar registrades com a associació, i per tant, tenir una Junta directiva. La Junta Directiva ha de ser escollida en unes votacions secretes en una Assemblea General entre tots els membres majors d'edat del grup. Aquesta és encapçalada per un Cap de colla, que és el màxim responsable de l'entitat, un vicepresident, que vetlla pel compliment dels fins i dels estatuts de l'associació i ajuda el cap a prendre decisions, un secretari, que s'encarrega de prendre actes de les reunions i donar fe dels acords que s'hi prenen, un tresorer, que és l'encarregat de l'àmbit econòmic i financer i, per últim, hi ha d'haver un o més coordinadors de cada grup que són els responsables de material, pirotècnia i seguretat de cada grup.

Grup de diables del Prat a La Sagrera l'any 1987

El nombre de membres d'una colla és indeterminat i està regulat pels estatuts interns de cada grup. El que sí que hi ha d'haver a cada colla és un cap, que s'ha d'encarregar del bon funcionament de les actuacions i que, en alguns grups, se'l distingeix perquè va vestit diferent de la resta. Un altre element important de les colles són els encenedors, és a dir, els encarregats d'encendre la pirotècnia als diables, amb botafocs o torxes. Aquesta

pirotècnia, durant les actuacions, està guardada dins d'un carretó. Tampoc hi poden faltar els percussionistes, que marquen ritmes amb els quals la gent i els diables poden dansar d'una manera conjunta durant les festes on intervenen.

Queda clar que els elements més importants de la festa són els diables, encarregats d'empaitar i fer córrer la gent amb el foc que duen en una maça o una forca. A les colles que són molt nombroses, tant en número com en la diferència d'edats, es creen diferenciacions internes per la classificació de membres, com per exemple: la colla infantil, la colla jove i/o la colla adulta.

2.5 BESTIARI

Quan parlem de bestiari de foc, volem dir una representació en forma de figura, que fa ús de material pirotècnic, que intenta imitar un ésser fantàstic i/o mític, producte de la imaginació humana i que es representat com a símbol de perill. Acostuma a estar inspirat en llegendes o animals que poblen la zona i relacionats amb el moment històric en què se li ha atribuït un simbolisme i un significat diferent. Generalment aquestes figures tenen una fesomia fantàstica. La més representada és el drac.

L'origen d'aquest bestiari cal cercar-lo en la processó de Corpus de l'edat mitjana, on formava part d'escenes de l'hagiografia o de la història sagrada, i on representava el mal. Més endavant era present en la mateixa processó de manera solitària, fins arribar a dia d'avui, on trobem que té un gran protagonisme, formant part i sent una figura indispensable pels grups de diables.

El bestiari pot ser de diferents dimensions i amb més d'un cap o sense. Pot ser dissenyat per ser portat per varies persones o per una sola. Es pot portar a pes o arrossegat pel terra. Normalment, els més antics estan suportats per una estructura de rodes que en facilita el moviment.

El Drac de Vilafranca durant una actuació

3El drac més antic i més conegut a Catalunya és el de Vilafranca del Penedès, documentat des de l'any 1600. És un element molt important i es converteix en protagonista en cada acte a què assisteix degut al seu popular ball tradicional. Però també n'hi ha d'altres que van més enllà de la tradició i que són figures d'un alt nivell de preciosisme i imaginació.

El 24 de novembre de 1996 fou fundada l'Agrupació del Bestiari Festiu i Popular amb l'objectiu de proveir als grups d'ajuda tècnica i informació. Actualment consta amb més de 300 figures de bestiari que provenen de diferent grups. Han creat una pàgina web: <http://www.bestiari.cat/>, on es pot cercar qüestions d'ajuda i comentar coses entre els diferent grups. Tot això fa fàcil vincular una comunicació entre ells. Es pot veure on es fan actuacions, exposicions, i resulta informació interessant per a les persones a qui agrada molt el mon dels dracs.

Logotip de l'agrupació

2.6 PERCUSSIÓ

Dins d'una colla de diables no pot faltar el grup de percussionistes, els encarregats de tocar un instrument de percussió. Gràcies al so obtingut en el contacte entre un percussor (maces, baquetes, martells, mans, etc.) i una superfície de tripa, metall o fusta, es produeix un ritme amb el qual els diables, mentre actuen, poden ballar conjuntament amb la gent que està d'espectadora.

Abans que els diables facin la seva aparició a l'espai on actuaran, el grup de percussionistes s'encarrega d'escalfar l'ambient amb el so dels seus instruments. Si abans de l'actuació, es concentren diversos grups de percussió d'altres colles, es produeix una tabalada. Tots els percussionistes toquen junts els seus tambors.

Timbalers d'una colla de diables

Els instruments de percussió més utilitzats en l'àmbit dels diables són:

- El timbal, que és un tipus de tambor amb dues membranes de pell que es toca amb dues baquetes, una d'arrodonida que produeix un so sord i una altra de més lleugera que produeix un so feble.
- La caixa, que és un cilindre de fusta o metall més prim que el timbal i que alguns grups porten. A sota de la membrana inferior, porten cinc o més cordes metàl·liques repercussives, tensades amb un mecanisme regulable, que en ressonar provoquen un remor particular.
- El bombo, que consisteix en un tambor cilíndric de grans dimensions que va normalment a temps per guiar els altres tambors amb el seu so indeterminat molt greu. Es fa sonar colpejant-lo amb una maça de cap cilíndric i recoberta de pell.

2.7 ACTUACIONS

Els grups de diables poden fer dos tipus d'actuacions: les actuacions de plaça, que són aquelles que es realitzen en un espai obert i des d'on els diables no es mouran; i l'actuació de carrer. L'actuació de carrer pot ser de diverses maneres: en cercavila o en correfoc.

La **cercavila** és una actuació pels carrers del municipi on, durant el recorregut, els diables avancen en formació de marxa i encenen pirotècnia amb el seu tro

corresponent davant del públic que observa el pas d'una comitiva clausurada pels tabalers de la colla.

El **correfoc**, que acostuma a ser un element imprescindible de tota festa major, és semblant a la cercavila però el que canvia és el protagonisme del públic. Actuen també, en forma de marxa pels indrets de la vila. En moltes ocasions solen participar més d'un grup de diables: les colles locals i d'altres convidades. Tots els correfocs es

Correfoc de Sant Quintí de Mediona l'any 2014

fonamenten en un joc en el que el diable i la gent juguen a empaitar-se i provocar-se mútuament. El diable esquitxa amb foc a qui se li posa al davant i aquest li respon aguantant les cremades de les espurnes que li cauen al damunt. En cas que la persona no es bellugui, ha perdut el diable quan acaba el tro, i si l'individu surt corrents, el diable ha guanyat. Durant el recorregut, si hi ha algun espai més o menys ample, com pot ser una

cruïlla o una plaça, els diables poden fer-hi figures de lluïment, amb ceptrot o sense. Alguns correfocs, però, mantenen parts de representació dramàtica, recuperades de tradicions antigues o creades de bell nou seguint altres exemples.

Un cop acabada la cercavila o el correfoc, per posar fi a l'actuació, els diables poden dur a terme les últimes enceses en forma de carretillada o d'encesa final, o fins i tot poden acabar fent les dues coses.

La **carretillada** és produeix al final de l'actuació quan els diferents grups carreguen al màxim les seves maces, forques i ceptrots amb la pirotècnia que els ha sobrat del recorregut, menys la que tenen guardada per l'encesa final. Se situen bastants encenedors en diferents punts estratègics de l'espai i fan un cercle molt ampli, dins del qual es troba el públic que espera. Aleshores els diables fan fila darrere els encenedors, i quan l'organització dona l'ordre, l'espai comença a omplir-se de diables encesos que cremen el públic fins que la pirotècnia s'acaba.

L'**encesa final** és el punt culminant de l'actuació i pot ser de lluïment, on cada grup fa una figura, o tots els grups en fan una de conjunta. En el cas d'aquesta última, els diables envolten un punt d'encesa i a la veu de "Foc!" encenen els seus botafocs mentre obren la rotllana amb les forques enceses fins a restar en cercle.

Encesa final del Ball de Diables de Vilanova

2.8 GRUPS DE DIABLES EN L'ACTUALITAT

Arreu de Catalunya es realitzen anualment més de 1500 actes relacionats amb els grups de diables. És per això que es va decidir crear una federació encarregada de gestionar a nivell de tota Catalunya els grups de diables que existeixen, per tal de poder agrupar el total de colles, que en l'actualitat són 248, i facilitar els processos administratius o l'ajut econòmic entre entitats.

Aquesta federació va rebre el nom de Federació de Diables i Dimonis de Catalunya i té, en l'actualitat, una pàgina web www.diables.cat, on hi podem trobar diversos aspectes, tots ells relacionats amb aquesta activitat festiva, com ara les Actes de les assemblees que es realitzen, el reglament intern de la federació, la legislació vigent i l'aprovació del Decret de pirotècnia i cartutxeria. Així com el manifest que van realitzar sota el nom de *Manifest del món del Foc*, i que planteja el seu posicionament davant

Logotip de la Federació

l'anterior decret esmentat i que està acceptat actualment per més de 680 associacions de diferents àmbits. També podem trobar en aquesta pàgina una breu història del ball de diables; un apartat sobre els cursos de formació que es realitzen per part de responsables de grups experts en pirotècnia; diversos articles i reculls de premsa on es parla del tema dels diables; informació sobre les trobades de diables a nivell de tota Catalunya; un punt dedicat a la música dels grups de foc; enllaços on hi consten les empreses de pirotècnia i de serveis; i fins i tot s'hi pot trobar el model de contracte que han de fer servir les colles per organitzar un correfoc.

Hem de comentar també que des de l'any 1940, a Catalunya, han desaparegut 57 grups de diables, majoritàriament per causes econòmiques o de mala organització. No obstant això, actualment és al Principat on es troben el major nombre de colles de diables d'arreu del món, però també en trobem a les Illes Balears, on hi consten 15 colles, i al País Valencià on n'hi ha 30. A Catalunya el nombre de colles ronda les 250, entre les quals destaquem:

- Ball de Diables de l'Arboç
- Ball de Diables de Vilanova
- Ball de Diables de Sant Quintí de Mediona
- Ball de Diables de Tarragona
- Ball de Diables del Vendrell
- Ball de Diables de Valls
- Colla de Diables del Prat
- Colla de Diables de Cervera
- Diables de Mataró

- Diablers de Sants
- Diablers de Sant Feliu de Llobregat
- Diablers de Granollers
- Diablers de Molins de Rei l'Agrupada
- Diablers de Sant Feliu de Llobregat
- Diabòlica de l'Espluga de Francolí
- La Vella de Gràcia

Figura de llum del Ball de Diablers de Vilanova

3. COLLA DE DIABLES DEL PRAT

3.1. ORÍGENS DE LA COLLA

Durant el mes de maig de l'any 1983, antics membres de l'Agrupament Escolta Anton Vilà, conjuntament amb un grup d'amics, van decidir crear un grup de diables a la seva ciutat, al Prat de Llobregat. Les principals motivacions van ser el gust per la festes de foc que ja feia temps que anaven a veure, sobretot actuacions de diables de diverses ciutats catalanes. A aquest fet s'hi ha d'afegir que havien vist recentment l'espectacle Dimonis, del grup teatral Comediants, on es podia veure la festa de diables de les colles més històriques i els hi havia fet agafar encara més ganes, ja que els hi va agradar molt.

Logotip de l'entitat

També caldria tenir en compte en l'apartat de les motivacions el moment històric i polític que en aquell moment s'estava vivint a Catalunya. Feia poc que s'havia acabat la dictadura a Espanya i aquest fet va propiciar que es volguessin recuperar antigues tradicions d'identitat catalana lligades amb la festa al carrer, cosa que feia que fos relativament fàcil aconseguir rebre ajut econòmic de l'administració.

Un cop van decidir tirar endavant aquest nou projecte, la gent interessada es va posar en contacte amb el Departament de Cultura de l'Ajuntament del Prat. Va ser en aquell moment que el grup d'amics es va assabentar que l'administració municipal ja tenia una actuació pactada amb la colla de diables de Tarragona per la Festa Major del mateix any. Fins al moment, mai havia hagut constància de l'actuació d'un conjunt de diables a la ciutat. Aleshores en Víctor Fabró i en Xavier Ruiz, com a representants del grup, van arribar a un acord amb l'Ajuntament després de parlar-ne amb en Toni Puig, que en aquell moment era administratiu i cap del Departament de Cultura. Segons aquest acord, si actuaven al primer cercavila de la Festa Major com a grup de diables pratencs, les 75.000 pessetes que havien de pagar als tarragonins per la seva actuació, els hi donarien a ells.

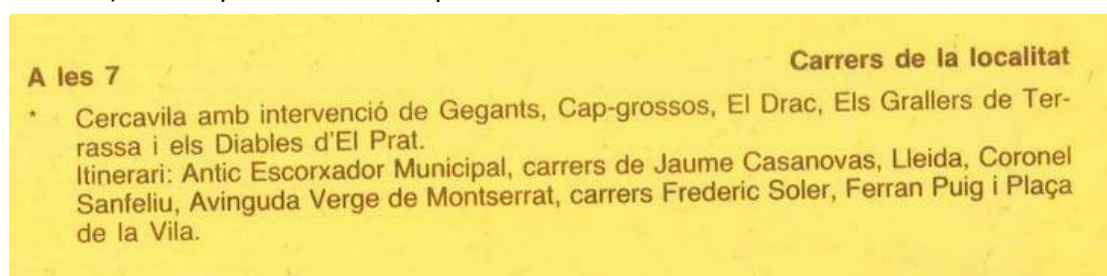
Durant aquell estiu i fins la Festa Major, van realitzar feines per estar ben preparats per l'actuació. Es va escollir un cap de Colla, en Miquel Casaus, membre conegut per tots els integrants del moment. Tot i que les gestions les realitzaven tot el grup, en Miquel era el que signava tots els documents i el màxim responsable legal.

Des del començament, la Colla va desenvolupar les seves tasques dins de la casa de l'àvia del cap de Colla. Varen escollir aquell lloc perquè els hi donava disponibilitat d'espai i un pati on poder assecat fàcilment el material. La propietària de la casa es

deia Pepeta Batalla i allà s'hi feien els vestits, samarretes i mocadors que dissenyaven els propis diables; a més, també hi tenien el magatzem de pirotècnia i s'hi preparaven forques, ja que van decidir en un primer moment descartar el fet de fer servir maces per la falta de relació que tenien amb el camp. En aquest sentit cal subratllar que la Colla de Diables del Prat sempre s'ha volgut manifestar molt arrelada al municipi pratenc. Cal dir també que en el mateix lloc coincidien alguns cops amb el Comitè de Solidaritat amb Nicaragua, que també feia les reunions allà. Així doncs, *Casa l'Àvia*, com es coneguda popularment, va acabar sent també una seu social.

El primer vestit va ser fet amb roba de sac, que era la roba amb què es feien els vestits tradicionals. Estava format per dues peces: els pantalons, que portaven una cua, i la jaqueta amb caputxa on hi anaven cosides les banyes. Als camals dels pantalons i al començament de les mànigues de les jaquetes hi havia pintades flames de color vermell. Van contactar amb l'empresa Pirotècnica Igual S.A. que tenia un punt de venda al centre de la ciutat de Barcelona, a la plaça Pes de la Palla, però que els productes després s'havien d'anar a buscar a Montjuïc, on hi tenen el magatzem i la fàbrica.

Després de tot un estiu de feina, van realitzar la primera sortida, que havia estat pactada anteriorment amb l'Ajuntament. Va ser el divendres de Festa Major de l'any 1983, a les 19 hores, juntament amb els grallers de Terrassa, els gegants, els capgrossos, i les majorettes del Prat. Van sortir de l'antic escorxador municipal i van arribar a la Plaça de la Vila instants abans que comences el pregó, que aquell any el feia l'actor Ovidi Montllor. Eren tretze diables, quatre persones de suport i tres músics, que feien els ritmes que podien amb uns tambors que els hi acabava de pagar l'Ajuntament. Cal esmentar que allà on anaven els acompanyava un estendard (bandera) on s'hi podia veure l'esquelet d'un animal i les lletres de Diables del Prat.

Retall dels actes programats pel divendres dia 23 de setembre del 1983 dins la celebració de la Festa Major

La gent del Prat va acollir amb entusiasme l'existència d'una colla de diables local i va quedar molt impressionada, igual que els mateixos diables, la majoria dels quals no havien participat mai en cap acte de la Festa Major pratenca.

Seguidament, la colla va entrar ja en el circuit de diables del principat català, que en poc temps havia passat de 16 colles a 130, degut a les ganes de festa al carrer, però sobretot al desig de recuperar la cultura tradicional catalana.

Recordatori de la trobada

El grup del Diables del Prat va agafar de seguida molta força i així va ser com van començar a sorgir les primeres actuacions fora del Prat. Hi va haver la Trobada de Diables de La Sagrera a Barcelona, la Trobada General de Catalunya a Sant Quintí de Mediona, la Festa Major de Sant Feliu de Guíxols, i, a l'octubre del mateix any, van participar també a la Festa Major de Sant Feliu de Llobregat i també van participar en el primer festival de música popular al Delta del Llobregat que es feia al Prat mateix.

La colla va començar aviat a rebre nous membres que ja no provenien de l'Anton Vila.

Imatge dels membres de la colla en aquell moment, durant una prova de pirotècnia que van realitzar a la platja del Prat.

De seguida es va veure que la gent volia participar en aquest nou grup, sobretot els més joves, i que tots hi volien anar amb ganes de gresca; era gent que se sentia motivada i que tenia ganes de fer-se una mica més seves les festes del Prat. Tot això va fer que la colla s'organitzés i que s'estructurés legalment. Van demanar el CIF d'organització sense ànims de lucre i, a partir d'aquí, l'entitat va començar a veure el que realment és el món associatiu i tot el que comporta formar-hi part.

D'aquesta manera, es va arribar a l'any següent, que va ser quan van preparar la segona actuació dins la Festa Major del Prat, l'any 1984. En aquesta ocasió també van participar en el cercavila d'inici juntament amb els gegants i els capgrossos el dissabte a les 19h, juntament amb el grup d'animació Setrill. El recorregut era igual que l'any anterior, des de l'antic Escorxador fins la Plaça per donar inici al pregó llegit per Mercè Rullo i Molins.

Van utilitzar el mateix material i van decidir crear la primera forca que fora diferent a les demés, més grossa, amb l'objectiu que fes molt de soroll i prenent com a referent el soroll que fan les masses de la Patum de Berga. La va fer un ferrer del Prat, en Jordà, pare d'una de les membres de la Colla i era una capsa de ferro amb forma de rombe plena de cargols que feien que al picar amb el ferro es produís molt de soroll. Comptava amb 4 punts de foc i s'hi podia llegir Diables del Prat.

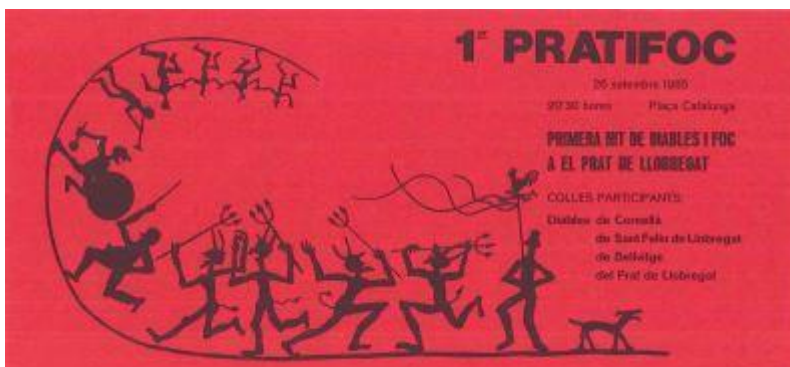
La primera forca grossa

A principis de l'any 1985, per veure la diferència amb altres empreses de pirotècnia i degut a certs problemes amb l'empresa Pirotècnia Igual, van rebre l'oferta de l'empresa Pirotècnia Catalana de la població de Vimbodí, la qual els va aportar l'avantatge de pagar dies més tard. Això, i el fet que podien portar tot el material directament al municipi pratenc, concretament a la Copisteria Prat on treballaven alguns membres de la Colla, va fer millorar el tema del subministrament de la pirotècnia.

La colla ja comptava amb gairebé 40 membres, i en aquell mateix any es van començar a fer diverses sortides, com ara la Trobada de Diablers de Catalunya que s'organitza al Vendrell al mes de juny, la Trobada de Diablers de Barcelona, i abans de les festes locals, també van actuar al correfoc més important d'aleshores, el Correfoc de la Mercè, dins la Festa Major de la capital de Catalunya.

Va ser aleshores que es va crear la segona forca grossa, que es va basar en una figura de l'escultor Pablo Gargallo que simbolitza un gall. La forca tenia 4 punts de foc, és a dir, s'hi podien encendre 4 *carretilles* a la vegada que giraven sobre un eix, situat a un extrem d'un pal de fusta.

Va ser en aquest punt que la colla va veure l'ocasió de crear un correfoc propi, canviant l'actuació de cercavila a correfoc, on el públic pogués participar més i on només hi participessin diablers, tal i com s'havia vist en altres pobles. Així doncs, es van posar en contacte amb l'Ajuntament i van arribar a l'acord que els Diablers haurien d'encetar els actes de la Festa Major amb, com ells anomenen, la "Primera nit de diablers i foc al Prat de Llobregat". Es van produir diferents reunions entre tots els membres de la colla i van acordar que el primer Pratifoc fos el dijous 26 de setembre de l'any 1985 a dos quarts de nou del vespre. El nom té el seu origen en la voluntat de voler canviar la idea de la paraula correfoc, que tradicionalment ha anat lligada a la ciutat de Barcelona. Hi van participar els Diablers de Cornellà, de Bellvitge, de Sant Feliu de Llobregat i els amfitrions del Prat, amb un recorregut que sortia des de la Plaça de Catalunya, seguint per l'avinguda Gallart i Monés, l'avinguda Verge de Montserrat, i els carrers de Frederic Soler i de Ferran Puig.

Va arribar a la Plaça de la Vila una hora més tard, just abans que l'Enric Lucas, excursionista pratenc, llegís el pregó de festes des del balcó de l'Ajuntament. A continuació es va produir una traca i focs a la Plaça de l'Església i per

acabar, una última carretillada de germanor a la Plaça de la Vila amb totes les colles participants i un repicament de campanes que anunciava l'esclat de la Festa Major.

La consolidació de la colla s'anava produint i també augmentava la relació amb les altres colles de la comarca. Així va ser que totes elles van arribar a l'acord de crear la Federació de Diables del Baix Llobregat, per tal de poder realitzar una trobada anual a nivell comarcal i comparar diferents aspectes sobre el foc, ja que totes les colles de la zona estaven en procés de creixement i podien ajudar-se mútuament.

Va ser també aleshores que la colla va decidir en assemblea intervenir en altres actes culturals de la ciutat. El seu finançament, però, no va canviar. L'Ajuntament pagava en efectiu els diners que el cap de colla comunicava que es necessitaven mitjançant una factura de les despeses.

3.2. EVOLUCIÓ

Durant els anys següents, la colla participa en actes de la vila pratencs fora del Pratifoc. Aquests són el Carnaval, donant obertura a la rua de sa majestat el Rei Carnestoltes vestits de diable amb ales d'àngels, l'arribada de la flama del Canigó i encesa de la foguera per la revetlla de Sant Joan, juntament amb el Club esportiu de voleibol Vikings Prat; també es duïen a terme actuacions a diferents barris pratencs quan celebraven la seva festa, com ara Sant Cosme, Sant Jordi i la Festa major del carrer Ferran Puig.

Cartell del segon correfoc propi

Per la Festa Major de l'any 1986, es va dur a terme el segon Pratifoc, amb un fet peculiar, ja que estava format per tres recorreguts diferents. Si es mirassin aquests recorreguts des del cel, es veuria que formaven una forca de tres puntes, és a dir, es produïen tres recorreguts curts diferents que s'ajuntaven a la font de la Moreneta de l'avinguda Verge de Montserrat, per acabar junts a la Plaça de la Vila, passant per Frederic Soler i Ferran Puig. Un cop arribats a la plaça, cada colla feia una actuació.

El primer recorregut sortia de la Plaça Catalunya, seguia per l'avinguda Gallard Monés i continuava per l'avinguda Verge de Montserrat fins a juntar-se amb els altres dos; el segon tenia com a punt de partida els Jardins de la Pau, carrer de Caldetes, carrer Lleida i carretera de la Bunyola fins a l'avinguda Verge de Montserrat a l'alçada de la font de la Moreneta. El tercer i últim recorregut sortia de la plaça Constitució, carretera de la Marina i seguia per aquesta fins

l'avinguda Verge de Montserrat seguint fins trobar-se amb les altres colles. Hi participaven a més de les colles de l'any anterior les colles de Bellvitge, Sant Feliu de Llobregat i Cornellà, les colles de Martorell, Castelldefels, Sant Joan Despí i el seu drac.

Aquest mateix recorregut va seguir al tercer Pratifoc, però amb el canvi de les Colles de Castelldefels i Martorell per la Colla de Diables de Gavà. A la Festa Major de l'any 1988 i 1989 hi participaren, amb el mateix traçat, només les colles de l'any del primer Pratifoc, és a dir, Cornella, Sant Feliu de Llobregat, Bellvitge i la Colla de Diables del Prat.

Recordatori de la trobada

A l'última trobada de Diables de Catalunya, a Santa Margarida i els Monjos, els Diables del Prat van realitzar una actuació juntament amb totes les altres Colles de Diables de principat català del moment. Aquesta va ser l'última que es va realitzar ja que hi havia una gran quantitat de colles arreu de Catalunya.

Posteriorment l'organització va haver de diferenciar entre els històrics i els no històrics, diferenciats també pel nom de ball de diables o colla de diables.

L'any 1990 la colla va canviar de vestit. Això va passar un any després del canvi de cap de colla, en Miquel Casaus, que va cedir el lloc a en Xavier Ruiz. Aquests nous vestits es diferenciaven del primer per la roba, que no era de sac sinó ignífuga, és a dir, no es cremava fàcilment. Així doncs van ser canviats per motius de seguretat. Els dibuixos de la roba van continuar sent els mateixos, i la nova vestimenta va ser estrenada al cinquè Pratifoc, que va comptar amb

Imatge d'una actuació amb el segon vestit

Cartell del Pratifoc de l'any 1990

un recorregut diferent al d'anys anteriors. Aquest cop la sortida va ser des de la Plaça de la Vila, seguint pel carrer Ferran Puig, avinguda Verge Montserrat i avinguda Gallart i Mones fins a la Plaça Catalunya, on totes les colles ballaren juntes al mig. Un cop acabat el correfoc hi havia un camió d'aigua de l'Ajuntament del Prat preparat per mullar a tots aquells que desafuessin l'aigua, fins i tot als diables. Cal esmentar també que durant tot el recorregut, i sobretot a l'avinguda Verge Montserrat, els participants demanaven que els veïns tiressin aigua des del balcó per refrescar-los i protegir-los encara més de les cremades. Aquest fet però va haver de ser prohibit per

l'organització, ja que s'havia d'anar en compte de no mullar la pirotecnia perquè podia petar defectuosament i ferir a algú.

En aquell moment la colla comptava amb uns 50 membres que eren els que feien de diables o ajudaven en les actuacions a repartir la pirotècnia; també hi havia els que tocaven el tambor. Però també tenia una gran importància aleshores un grup de suport que tenia la colla per facilitar l'organització i les tasques d'ajuda als membres. Aquests ajudants eren coneguts amb el sobrenom de "Pirulaires", i gairebé la majoria eren noies.

Esbós a partir del qual es crea el drac

Ja feia dos anys que la colla es plantejava la idea de tenir una bèstia de foc amb el propòsit de fer més gran l'entitat. Primerament van pensar a fer ells mateixos un drac, però la idea no va agradar a tots els membres de l'entitat i es va procedir a la segona opció, la d'encarregar-lo a un constructor de bèsties de foc. A l'inici de l'any 1991 la colla s'ho va plantejar seriosament en assemblea i la idea es va aprovar amb satisfacció per gairebé la totalitat dels membres. Aleshores va sorgir una discussió sobre de quin tipus havia de ser el drac. Hi van haver dues opcions. Una

defensava fer un drac xinès i l'altra defensava un drac representatiu de la població. Finalment, amb una votació, es va decidir la darrera opció, i tothom va estar d'acord a fer un gall pota blava.

Després que membres de la colla realitzessin dibuixos de com seria el drac, cap idea va agradar a tothom i aleshores va ser que es va decidir contactar amb en Ramon Aumedes, un constructor de Granollers de gegants del taller Sarandaca que ja havia tingut alguna experiència amb dracs de foc. La colla s'hi va posar en contacte i ell els va presentar un projecte en maqueta que va agradar molt als membres de l'entitat.

A partir d'aquí van començar les negociacions amb l'Ajuntament. En aquell moment hi havia de regidor de cultura en Josep Perez Moya i de tècnic en Rafa Milan. De seguida es van mostrar favorables a la iniciativa i van demanar que s'aprovés una despesa a la Junta de Govern. El 24 d'abril de 1991, després d'arribar a un acord satisfactori per ambdues parts, es va decidir iniciar aquest nou projecte.

Fotografia d'El Pollo abans de sortir del taller Sarandaca

Durant aquell estiu alguns membres de la colla passaven més temps a Granollers que al Prat, ja que els agradava veure com es construïa la bèstia. A més, participaven en la seva construcció. Finalment, i després de pagar un milió i mig de pessetes, el drac va quedar enllestit. Va resultar ser un gall pota blava de 3,20 metres d'alçada per 3,50 de llargada i amb un total de 21 punts dobles de foc. El van batejar amb el nom "El Pollo". Això va provocar un intens debat lingüístic dins la colla i entre alguns pratencs pel fet de ser un nom castellà. L'entitat, però, va defensar-lo ja que van trobar el nom simpàtic i festiu; a més, van afirmar que tenia relació amb una antiga casa de pagès del Prat que es deia Cal Pollo.

La bèstia de foc va ser estrenada a la Festa Major de l'any 1991, exactament el 28 de setembre; cada vegada s'augmentaven més els recursos de la colla de diables i l'Ajuntament donava més importància al Pratifoc, que es va passar a celebrar el dissabte de Festa Major, dia principal de les festes. Era el sisè Pratifoc i ja s'havia exposat en el programa d'esdeveniments de les festes que aquell any hi hauria una sorpresa. El Pollo va sortir quan la plaça de la Vila estava fosca i ningú se'n va adonar fins que de sobte, es va encendre tot sencer i la gent va quedar bocabadada. Van assistir a la inauguració el drac de Granollers i la Garsa de Sant Feliu i, per tant, com es diu en el món del foc, són els padrins del drac pota blava.

Imatge de la primera actuació de la bèstia i els seus portadors

Amb la incorporació del Pollo, es va crear un nou grup dins l'estructura de l'entitat, el dels encarregats de portar el drac durant les seves actuacions. Aquest estava format primerament per membres que ja eren integrants de la colla, però més grans d'edat que els que feien de diables en aquell moment. Eren unes 10 persones les que s'encarregaven de la bèstia i duïen una vestimenta diferent a la dels diables.

Consistia en un barret vermell del tipus que porten a la Patum de Berga, uns pantalons negres, una faixa vermella, una samarreta negra amb un dibuix del drac a l'esquena i finalment portaven espadenyes de pagès. També cal esmentar que en els vestits que portaven els diables, que feia un any que havien estat canviats, s'hi havia afegit el dibuix de la nova fera, el Pollo.

En motiu de l'expectació que va crear la nova bèstia va ser convidada a participar al correfoc de la Festa Major de Barcelona, la Mercè. Hi va assistir la bèstia, conjuntament amb els seus portadors, 6 diables, per protegir la bèstia. També hi va anar un grup de tabalers per donar-li ritme. Els pratencs van ser una de les colles més aclamades durant tot el recorregut pel públic barceloní.

A més, la Colla de Diables del Prat a la mateixa Festa Major, va organitzar les primeres matinades. Aquestes es realitzen el diumenge a les 7:30 hores als Jardins de la Pau, i tenen l'objectiu de despertar el veïnat, especialment a aquell que havia sortit de festa, amb petards i música per amenitzar el recorregut, gràcies a la Xaranga de la Casa de Aragón. En aquella primera ocasió també va comptar amb un grup de trabucaires de Sant Boi, anomenats els Fadrins. En aquella mateixa festa major, la colla també volia organitzar un "corretraques", que consistia a muntar una traca d'1 km on la gent correu per sobre, però que finalment no es va poder dur a terme per la manca de recursos i la poca capacitat organitzativa.

Degut a la necessitat d'un espai més ampli per guardar la bèstia de foc i els diferents materials, l'Ajuntament del Prat va oferir un local a l'entitat situat al nº 9 del carrer Maurici Vilomara, on antigament hi havia hagut una escola. Aquest local, però, havia de ser compartit amb una altra entitat cultural de la ciutat, els Gegants, que fins llavors

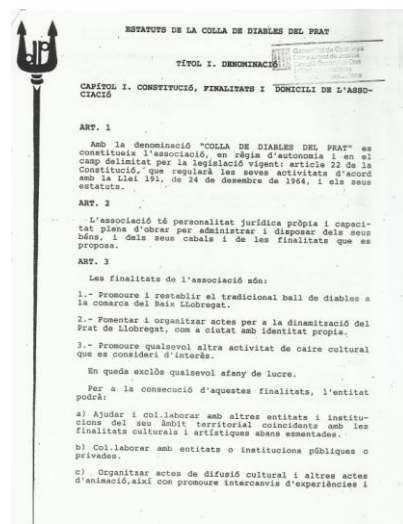
Seu de la Colla, situada al núm.9 del c. Maurici Vilomara

estaven guardats dins del Teatre Artesà. Al mes de novembre del 1992 són enllestides les obres d'adaptació de l'espai i es divideix el local en dues parts: una primera pels gegants i l'altra, que es troba més al fons, per als diables, on s'hi guarda la seva bèstia, les forques,

els artificis pirotècnics, els documents, les samarretes que tenien per vendre i altres materials. Així doncs, s'inaugura un espai on han de conviure dos mons, el dels gegants que actuen a la llum del dia, i el dels diables, que actuen de nit.

Ara bé, a causa de l'inesperat canvi d'activitats que es realitzen en aquell local, el veïnat de la zona no està gaire content i tem que es produeixi un ensurt, ja que tenen constància que s'hi guarda una gran quantitat de material pirotècnic. És per això que demanen a l'Ajuntament, mitjançant una instància, que es prenguin les mesures de seguretat pertinents perquè no es produeixi cap accident.

L'any 1992, la colla decideix constituir-se com a entitat presentant tota la documentació exigida per la Generalitat de Catalunya. Com a conseqüència d'això, es realitzen els estatuts i les normes de règim intern. S'agafen com a model documents de colles de diables veïnes, sobretot prenent com a referència la colla de Cornellà. Cal dir que no va costar arribar a un

Primera pàgina dels estatuts interns de la Colla, en què s'hi pot veure l'explicació de la finalitat de l'entitat, a més dels dos primers articles.

acord entre els diables per portar a terme la creació dels estatuts. Aquests estaven formats per 37 articles, separats en diferents capítols i títols, en els quals hi havia especificada la constitució, el domicili de l'associació, la finalitat, els drets i obligacions dels seus membres, l'existència i importància d'assemblees ordinàries, la formació d'una junta directiva, el règim econòmic de l'entitat, les diverses inspeccions i sancions que es podrien produir i les seves causes, i per últim, el que passaria després d'una dissolució i els motius que podrien produir-la.

També va ser aleshores que la colla va contractar una assegurança pel gran risc d'accidents que comporta manipular el foc amb la companyia asseguradora Schweiz. També seguien utilitzant la mateixa empresa pirotècnica, la Pirotècnia Igual, més fiable en aquells temps perquè va ser utilitzada amb èxit durant les Olimpíades de Barcelona celebrades el mateix any.

Cartell de la primera Cova del Foc

La popularitat de l'entitat dins la població pratenca s'incrementava dia a dia. També cada cop es feien més actuacions com són les sortides a festes de barris pratencs. Seguien actuant a Sant Cosme i Sant Jordi però també als barris de Llevant o a La Barceloneta. Degut al gran l'hàbit que van adquirint al manipular la pirotècnia, es va crear un debat dins la colla perquè hi havia membres que volien organitzar un espectacle de foc i pirotècnia controlada en forma d'actuació de plaça dins un espai reduït. Aquest debat es va acabar amb la creació de la Cova del Foc, un espectacle realitzat al patí de l'Artesà un dissabte del mes de juliol, realitzat com a final dels actes culturals del curs. Abans d'aquest espectacle, que variava i varia de temàtica cada any, el públic assistent podia ballar amb un grup de música tradicional. El primer any va ser Primera Nota, que també aprofitava per ensenyar passes de ball a qui tingués ganes d'aprendre.

L'any 1992 tot el món de diables va evolucionar. Van sortint colles noves i es va començar a veure un cert desordre. La gent del Camp de Tarragona va organitzar les primeres jornades de treball sobre grups de foc, i la colla del Prat hi va assistir juntament amb el tècnic de cultura d'aleshores, Rafa Milan. Allà es va parlar de temes de seguretat, organització de colles, estructures i vistes al futur. Aquestes jornades van marcar un abans i un després dins del món de diables ja que van ajudar a clarificar el contingut de la Festa del Foc i el Ball de Diables.

Per acabar l'any, un any tant important com va ser el 1992, l'entitat va voler recuperar la tradició de celebrar la festa de cap d'any a la Plaça de la Vila. Per això va realitzar un nou acte que van anomenar *Campanades de foc* que consistia a tirar un petard molt sorollós per a cada campanada de les 12 del dia de Cap d'Any.

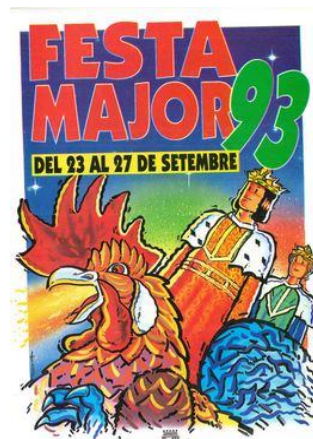
L'any següent, 1993, l'entitat volia crear un gegantó característic del poble que tirés aigua i foc a la vegada, també volia formar un grup de grallers, però sobretot tenien moltes ganes de crear, dins la colla, un grup de trabucaires. Cap d'aquestes coses es van fer, però el grup de trabucaires sí que es va estar a punt de crear. Tot i tenir tota la documentació preparada, al final, per motius personals relacionats amb la responsabilitat que comporta el fet de tenir una arma, els que havien de ser integrants d'aquest grup de trabucaires es van fer enrere.

Imatge d'instants previs a la tronada a la Plaça de la Vila

El diumenge 27 de juny de l'any 1993, amb motiu de la inauguració de la Plaça de Pau Casals, la colla va ser contractada per l'Ajuntament del Prat per dur-hi a terme una actuació tant del grup de diables com del Pollo. L'acte consistia en una actuació de plaça, i va ser utilitzada per l'entitat per fer-se un reportatge fotogràfic, amb motiu del seu desè aniversari, per l'Agrupació Fotogràfica Prat, amb els quals van signar un conveni de col·laboració.

La colla havia preparat molt a fons l'actuació amb la finalitat de donar expectació al públic pratenc i per poder aconseguir un bon reportatge fotogràfic. Per això van preparar tota una sèrie de muntatges pirotècnics a la façana de l'edifici del Casal de Cultura, entre els quals hi havia un llançament de coets. No va sortir com estava tot planejat ja que, en la primera cremada del Pollo, un dels sortidors de la cresta va sobrepassar el mur darrera del qual hi havia tota la pirotècnia i la forca grossa, i les espurnes van caure sobre aquesta, que estava carregada amb 50 carretilles. La forca grossa es va encendre i va escampar el foc sobre la resta de material pirotècnic. Això va provocar que no es pogués dur a terme l'actuació amb normalitat, perquè molta de la pirotècnia estava cremada i molts dels membres van haver d'apagar amb extintors i una mànega d'aigua el foc dels petards i les cadires que s'estaven cremant dins el pati de l'edifici. Tot i això, els diables van seguir amb l'actuació per tal de no crear un estat d'alarma entre el públic assistent, i així molt d'aquest pensava que el que estava passant estava dins del guió de l'actuació. Cap persona va resultar ferida i la colla és va fer responsable dels fets succeïts. L'escrit on es va intentar aclarir tot deia: *"confiem que els fets succeïts no perjudiquin la nostra imatge com a associació que pretén difondre elements de cultura popular dins la nostra ciutat"*

Cartell de la Festa Major

L'any 1993, la Colla de Diables del Prat va complir 10 anys de la seva creació. Durant aquests temps l'entitat havia creat diversos actes dins del calendari cultural pratenc amb l'objectiu d'enriquir i fer més gran el moviment de cultura que hi ha a la població del Prat de Llobregat. Per tal de celebrar-ho de bona manera, el grup de diables va

Tots els membres i exmembres que van actuar en el IIX Pratific

organitzar un correfoc amb totes les persones que havien passat per l'entitat durant aquets anys.

La mateixa nit, després del sopar de germanor de tots els membres de la colla, l'entitat va

impulsar un nou acte: la primera Ronda de Nit. Aquest acte consistia en una cercavila a altes hores de la nit, amb el grup de música Xarop de Canya. Es va rebre amb gran aprovació dins d'aquestes festes, ja que aquest grup de música que amenitzava la cercavila estava integrat dins del corrent musical de recuperació de la música tradicional catalana. Això va proporcionar a la gent una activitat més per passar-ho bé, i amb les bones sensacions que transmetien gràcies a ells, la nit de dissabte de Festa Major es passava ballant i cantant.

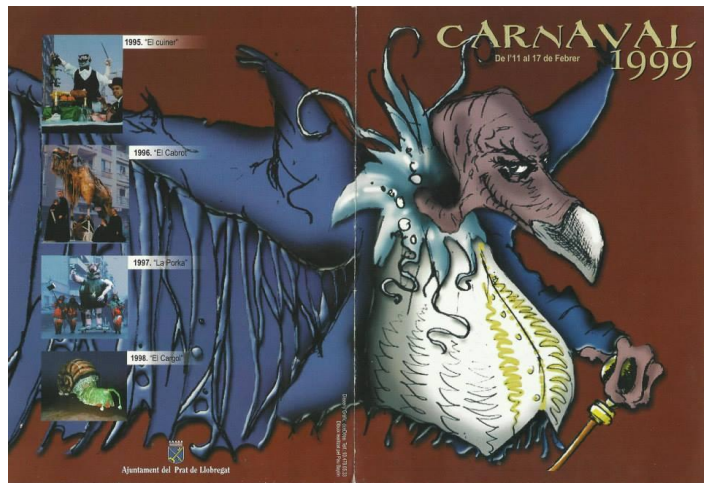
Imatge de la primera cercavila nocturna

A principis de l'any 1994, poc després de produir-se un canvi de cap de colla, en Quim Bartolomé, l'entitat i l'Ajuntament van arribar a un acord per fer de la festa de Carnestoltes una setmana més activa i important dins de l'agenda cultura pratenca. Es per això que els Diables passaven a encarregar-se durant els següents anys de realitzar un ninot diferent per cada Carnestoltes, cosa que anteriorment feia l'Agrupació Escolta Conxita Busquets. Aquest ninot havia de ser cremat per la Colla de Diables, juntament amb tot el material que era llençat per les comparses, el dissabte després de la rua a la Plaça de l'Església. Aquests ninots van ser finançats per l'administració pública pratenca, que es feia càrrec del material per realitzar-los.

El primer ninot fou anomenat "El pollo fumeta", i representava un pollastre, de poc més d'1 metre d'alçada, fumant-se un "porro". L'estructura era de filferro i estava envoltada de cola i paper de diari, pintat per donar-li un color vistós. Durant els anys següents la colla va seguir realitzant diferents ninots que donaven una temàtica diversa segons l'any. Així doncs foren figures successivament: un cuiner d'unes grans dimensions amb una estructura de ferro i un pollastre pota blava; l'any següent fou un

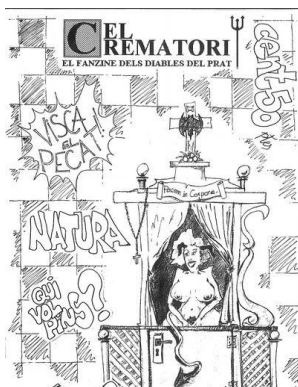
camell també amb molta alçada; i els següents anys foren un porc dins una bota de vi fent un brindis, que va ser batejat amb el nom de *La Porka*, un cargol molt gran sobre una estructura amb rodes per ser arrossegat i, per últim, l'any 1999, la colla va fer un voltor tètric que movia el cap. Tots aquests ninots eren cremats juntament amb el material del que es desfeia cada comparsa a la plaça de l'Església.

Els primers anys es feia el mateix dissabte després de la rua, però a partir de l'any 1997 la colla realitzava la cremada amb un actuació de plaça, el dimecres de cendra, el dia de l'enterrament de la sardina.

Portada del programa dels actes de Carnestoltes l'any 1999, en que es pot veure a la part esquerra els ninots creats en anys anteriors

Aquell any es va produir un fet insòlit fins aleshores dins la colla; per primera vegada es va parlar de la possibilitat d'implantar una quota de soci, per no dependre directament de l'Ajuntament. Això serviria per tenir constància exacta de qui era diable o no, ja que qui no la pagués no seria considerat membre de l'entitat. En una assemblea ordinària, la majoria d'assistents van rebutjar aquesta opció i es van plantejar l'opció de vendre samarretes o d'altres productes per recaptar diners. Aquells que dominaven més l'art, el disseny i la redacció dins la colla, van plantejar a l'entitat l'opció de fer una revista satírica. Cap membre s'hi va oposar, i al mes de maig de l'any 1994, amb la idea de realitzar un "fanzine", apareix *El Crematori*. Així és com van anomenar aquella nova publicació, que es va passar a vendre per 150 pessetes a diferents punts el municipi

Portada de la primera revista

amb la finalitat de recollir diners per finançar la colla i així tenir més mitjans dels que donava l'administració pública, ja sigui per comprar forques, més pirotècnia, arreglar els vestits trencats o per poder pagar l'assegurança. Van sortir dues edicions d'*El Crematori*, i en elles s'hi podien veure diferents dibuixos relacionats amb els diables i criticant, de manera satírica, qualsevol poder; a més, hi havia també una agenda amb les activitats que es realitzarien durant el mateix mes de la publicació de la revista, acudits i fragments de versots satànics de diverses colles històriques.

No van sortir més de dues publicacions d'aquesta revista, perquè la gent que la feia, tots membres de diables, no arribaven a un acord de lliurament de la informació que s'havia de publicar en la revista i finalment es va deixar de fer per la falta d'implicació.

Durant el més de maig de l'any 1994 es van realitzar a la seu de l'entitat pratenc diverses reunions entre altres colles de la comarca del Baix Llobregat que van desencadenar amb la fundació de la Federació de Bestiari de Foc del Baix Llobregat. Aquesta associació es va crear amb l'objectiu de treballar les necessitats d'organització de les diferents colles als seus respectiu municipis per tal d'organitzar-hi cursets, administrar subvencions i realitzar trobades anuals a nivell comarcal. Es van signar a la seu de la colla els documents que creen la federació administrada per una junta. El pratenc Xavier Ruiz en va ser nomenat vicepresident i va comptar amb 14 colles en un principi.

Fotografia extreta de la pàgina de la Federació

La colla va seguir evolucionant i es va crear la festa del Pratfolk al maig de l'any 1995. L'objectiu fou organitzar, conjuntament amb el Departament de Cultura, una jornada

Imatge de la primera edició del festival

festiva al voltant de la cultura tradicional al Prat de Llobregat. Començava el divendres amb una presentació i una xerrada sobre un tema lligat amb la temàtica de la cultura, i dissabte, durant tot el dia, els assistents podien gaudir d'actuacions de cultura tradicional, com ara els Castellers de Cornellà, el Ball de Gitanes, o els Falcons de Vilanova i la Geltrú. A més, es realitzaven cercaviles o tallers, i també concerts de música en directe, on tothom qui volgués podia ballar amb les actuacions musicals. Els

primers anys varen venir *Quico el Celio i el Mut de Ferraries i Primera Nota*. L'espai on es realitzaven aquestes activitats gratuïtes era a l'exterior de *La Capsa*. Es podia comprar un tiquet pel dinar que normalment s'encarregava de fer l'entitat Gegants del Prat. Per tancar la jornada es duia a terme una actuació dels diables locals.

L'any 1995 es va produir un fet que va marcar el desenvolupament de la colla: la creació de la colla infantil. Va sorgir amb l'objectiu que fills d'alguns dels integrants de la colla poguessin fer de diables. Va ser composta, primerament, per 12 nens de 5 a 9 anys. Aquest fet va produir que la colla patís un "boom" per l'increment d'integrants

arran d'aquesta nova secció, ja que també s'hi havia de sumar els pares responsables dels diables infantils.

Es van fer vestits de mida petita pels infants i, a diferència dels diables grans, forques de tres puntes i de ferro pintades de colors càlids. La seva estrena i primera actuació va ser per la Festa Major del mateix any. Amb el temps van començar-se també a desplaçar per actuar a altres municipis veïns.

Coincidint amb aquesta creació d'un nou grup, l'entitat va canviar de vestits, que aleshores era de color verd. Els nous, foren de color beix amb flames de color càlids tant als camals com a la jaqueta.

Logotip del grup de músics

Un dels problemes més importants que es va resoldre, al mateix temps que es va crear la colla infantil, va ser l'acompanyament musical durant les actuacions. Abans d'això, tot i que s'havia intentat, no s'aconseguia trobar un grup de músics seriós, no hi havia prou gent que sabés portar un bon ritme. Llavors, va entrar a l'entitat el Quique Mecinas, ja que el seu fill mantenia amistat amb els diables infantils, però no podia fer de diable perquè tenia problemes d'oïda. Així doncs, el Quique va decidir crear un grup de músics per donar ritme a les diferents actuacions pratenques de la colla infantil. Va crear una escola

dins de diables, i el músics van deixar d'ocupar un espai menys important agafant empenta i importància dins l'entitat, la qual cosa va produir un nou increment de la colla, gràcies al grup de músics. Tot i que a l'inici només tocaven per la colla infantil, després van passar a tocar per totes les colles.

Es seguia fent cada estiu la Cova del Foc, que anava agafant forma i importància dins els actes d'estiu de l'Ajuntament. L'any 1996, l'entitat va encarregar al taller de construcció d'escultures i imatgeria festiva *Sarandaca*, on s'havia fet *El Pollo*, un capgròs de banyes molt llargues que simbolitzés una bèstia de l'infern, per tal d'utilitzar-lo en aquest espectacle i durant els anys següents. El van anomenar *El Banyut* i té dos punts de foc, un a cada extrem de cadascuna de les banyes. A més, aquell mateix any, l'entitat va crear una nova actuació,

Imatge de l'actuació de l'entitat durant la primer Nit d'Ànimes

que igual que la *Cova del Foc*, es va basar en un espectacle de pirotècnia controlada realitzada a l'exterior de l'edifici de *La Capsa* la nit de la castanyada, és a dir, la del 31 d'octubre. Va agafar com a referència l'Aquelarre de Cervera i va rebre el nom de *La Nit de les ànimes*, ja que es va començar a dur a terme en la revetlla del dia de Tots Sants, dia assenyalat en què es recorda els difunts.

En els anys següents, aquest espectacle, agafà protagonisme fins al punt d'arribar-se a realitzar, en el mateix lloc, altres activitats relacionades amb el món de la por i la mort, que també organitzava l'entitat, com ara un túnel del terror.

Encesa de la forca grossa portada pel capgròs a Garrovillas

La bèstia de foc de la colla, *El Pollo*, va agafar un gran protagonisme dins del món del bestiar del Principat català. Les seves grans dimensions, que representaven un pollastre pota blava, i la gran espectacularitat quan s'encenia, el van portar a recorre tot el territori. Fins i tot, a finals d'agost de 1997, va viatjar fins a Garrovillas, poble

extremenya agermanat amb el del Prat, juntament amb uns quants membres del grup de diables de l'entitat. Coincidint amb la Festa Major de la ciutat extremeña van ser-hi enviats per l'Ajuntament com a representació de la cultura de la ciutat. Allà van dur a terme una actuació que va deixar bocabadats tots els vilatans.

Aleshores va passar a ser cap de colla l'Oriol Eguea, fins aleshores el cap de colla més jove. A més l'entitat va crear la seva principal forca grossa amb l'objectiu de crear un alt nivell d'espectacle quan aquesta s'encengui tota alhora. Constava de més de 10 varetes de ferro en les quals s'hi podien posar fins a 100 *carretilles*.

L'Ajuntament es va adonar que la Colla creixia i els va proposar de crear a una Colla Castellera. La gent de l'entitat, però, no ho va veure factible degut al temps que s'hi hauria de dedicar, i va proposar a l'Ajuntament donar la plaça com a plaça casteller (argot del món casteller), a la colla de Cornellà mentre no existeixi cap colla del Prat. Els diables, però, no volien allunyar-se de la idea dels castellers i es va crear un grup de suport al món casteller dins la colla del Prat amb el nom "Al Prat fem pinya". Tot això va succeir l'any 1997, el mateix any en què es fa la primera

Samarreta que es va fer l'entitat per donar suport als castellers

actuació de castellers a la plaça del Prat de la colla de Cornellà, juntament amb la de Sitges i Sabadell, amb el seguiment per part de Diables del Prat.

A la mateixa Festa Major, la colla de diables va organitzar una nova activitat que va ser molt ben rebuda per tots els ciutadans pota blaves: una tamborinada. Arran de la Festa Major de l'any anterior, en què un grup de joves de la colla va decidir despertar el veïnat amb tambors després de la nit de divendres de festa, es va plantejar fer una tamborinada per començar amb ritme de tambors el dia central de les festes, el dissabte. Per participar-hi només calia portar un instrument de percussió, preferiblement un timbal, i fer-lo sonar tots junts al mateix ritme. Els primers anys van ser pocs els que es van atrevir a fer soroll, però en els anys següents ja va augmentar el nombre d'assistents, fins arribar a consolidar-se com un acte imprescindible pel programa de festes pratenc.

Durant el curs de l'any 1998, juntament amb el Centre de Normalització Lingüística del Prat i la regidoria d'Educació de l'Ajuntament, es van dur a terme uns tallers a totes les escoles de primària de la ciutat amb el nom de "*Els diables porten cua*" on es parlava de la història dels diables, del seu vestuari, de la pirotècnia i dels músics de l'entitat. L'objectiu d'aquests tallers fou el de donar a conèixer la recent creada colla infantil a la ciutadania per tal que aquells que volguessin poguessin ser diables. Fent aquests tallers, l'entitat va arribar a la conclusió que molts dels infants de la població desitjaven formar part de la colla, per tant havien de dinamitzar l'entrada de nous membres a la colla infantil.

Taller de percussió que es va realitzar a l'escola Jaume Balmes

L'any 1999 la colla va realitzar un canvi en el recorregut del Pratifoc, el 14è en aquella ocasió. Anteriorment el correfoc sortia de la plaça de la Vila per acabar a la plaça Catalunya, però amb l'objectiu d'augmentar la participació del públic i de passar per carrers més estrets, la colla va organitzar el correfoc amb sortida i arribada al mateix lloc, l'espai obert que era la plaça de Vila, passant pel carrer Jaume Casanovas, Avinguda Verge Montserrat, Frederic Soler i Ferran Puig. No va resultar favorable aquest canvi, i l'any següent es va repetir el recorregut anterior, és a dir, al que sortia de la Plaça de la Vila i acabava a la Plaça Catalunya. Cal afegir que la Colla de Diables del Prat, en aquell moment organitzava fins a quatre actes el mateix dissabte: la tamborinada, el Pratifoc, la ronda de nit i les matinades; per tant, el dia central de les festes tenia un protagonisme totalment diabòlic.

No obstant, les ganes d'enriquir al municipi culturalment no disminuïen dins l'entitat i es seguien cercant quins actes més es poden organitzar per tal que la gent del Prat

Capgròs de l'Home dels Nassos

pogués gaudir de gresca. Ja feia temps que es plantejaven l'opció de desenvolupar l'últim esdeveniment que hi ha a l'any, segons va redactar Joan Amades en el seu llibre, *El Costumari Català*. Aquest era el personatge de l'home dels nassos, un personatge mitològic català que es diu que té tants nassos com dies té l'any, és a dir 1 nas, perquè a l'any només li queda un dia. La colla va presentar un projecte a l'Ajuntament que es va aprovar. Així es porta a terme una demanda al taller *Sarandaca* per tal construís un capgròs amb un nas llarg, al qual se li havia d'afegir un vestit de frac perquè cobris la persona que el portés.

Durant el matí de l'últim dia de l'any, el 31 de desembre, el capgròs anava donant caramels pels carrers del Prat fins acabar a la plaça de la Vila, on l'esperava un grup d'animació infantil acompanyat per un grup de tabalers que durant els següents anys va anar augmentant, ja que s'hi podia afegir tothom qui volgués i portes un timbal.

Als primers dies del mes de març de l'any 2000, es va estrenar al Prat, el "Ninot de Carnestoltes", dins de les festes de Carnaval. Aquest havia estat una proposta que el grup de diables pratenc va realitzar a l'administració, ja que el fet que els ninots fossin realitzats per membres de l'entitat comportava una dedicació de molt de temps per a qui els feia, i un desgast econòmic important per acabar-se cremat el acabar la rua. Així doncs, l'alternativa a aquells ninots fou construir-ne un de permanent que va ser encarregat al taller *Sarandaca* i que consistia en un home nuu assegut i amb una copa a la ma esquerra i una pota de gall pota blava a la mà dreta, juntament al costat de diversos plats de menjar i una bota de vi. No obstant això, el mateix any també es va produir un fet que marca la història dels Carnestoltes a la ciutat, es dona el tret de sortida al cicle de les màscares dels set pecats capitals.

Muntatge fotogràfic que va realitzar l'Ajuntament del Prat on s'hi poden observar totes les màscares i els ninots que donen temàtica als Carnestoltes

Aquesta idea va ser fruit d'una sèrie de conversacions que es produïen entre membres de la colla; van arribar a la conclusió que com que la festa durava 7 dies, coincidia amb nombre amb els set pecats capitals, que són vicis esmentats en les primeres ensenyances cristianes catòliques per a educar i instruir els seguidors sobre moralitat. Aquest són gola, avarícia, luxúria, enveja, peresa, ira i supèrbia. Són representats en forma de màscares, que anirien sortien successivament cadascuna cada any durant els propers 7 anys.

El primer pecat capital d'aquest cicle va ser el de la Gola. Amb una màscara amb forma de cara de porc i unes orelles de ruc, es representava el vici del desig desordenat pel plaer connectat amb el menjar o la beguda. L'any següent fou l'Avarícia, màscara amb forma d'urna on es guarden els diners i que vol representar l'ànima de posseir més del que es té, especialment en tot allò relacionat amb els diners o les coses materials. En els següents anys es construïren les màscares relacionades amb els pecats de la Luxúria, que tenia forma de penis i vagina, l'Enveja, la Peresa, l'Ira i la Supèrbia.

Les xemeneies i el fum característics de la carrossa del carbó

A principis de l'any 2001 la colla va fer la seva primera aparició a la Cavalcada dels Reis Mags d'Orient. Es va decidir muntar una carrossa que anés al darrere de tota la rua i que representés la carrossa del carbó. En aquesta carrossa hi podien participar tots els membres de la colla que volguessin, mentre anessin vestits de negre. Els que tenien més protagonisme eren i són els músics, que van damunt de tot tocant el tambor mentre els altres van caminant al darrere pintant la cara de color negre a la gent i donant carbó als més petits.

A la Festa Major del mateix any, va néixer un nou element dins l'entitat, el Trencasons. Aquest era un bombo de gairebé 1 metre de diàmetre, amb una membrana de pell; va ser fabricat a Calanda, localitat aragonesa on és tradició tocar el tambor, per un constructor de la vila especialitzat en tambors. Va ser construït per donar un caire més festiu a la tamborinada; el nou tambor havia de ser-ne el principal protagonista.

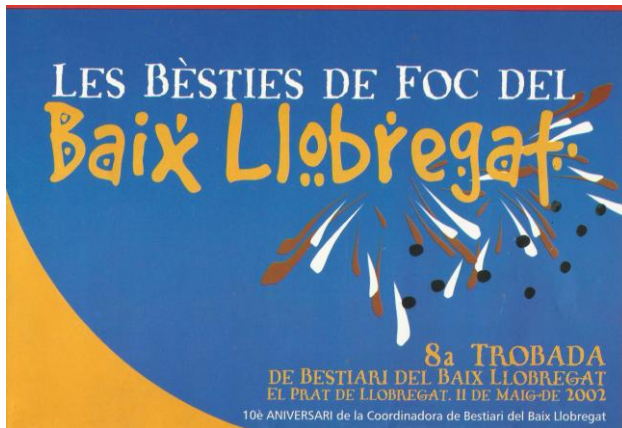

El Trencasons

La junta de la Colla de Diables del Prat va iniciar l'any 2002 amb la proposta d'implantar una quota als seus membres. Creien que era necessària per tal de finançar-se més independentment i amb més facilitat. Així doncs, per tal que es produís aquest fet, van decidir fer la proposta en assemblea ordinària. Aquestes quotes podien ser de dos tipus: familiar, que tenia un preu de 30€ i en la qual fent aquest pagament tota la família podia pertànyer a l'entitat, i individual, de 25€; en aquest cas només la persona que havia fet el pagament era considerada de la colla. Aquesta proposta va ser acceptada per la majoria dels assistents a l'assemblea. Es va decidir també que els

diners obtinguts es destinarien al fons econòmic de l'entitat pratenc i que s'utilitzarien per comprar material pirotècnic extra, a més del que l'Ajuntament o l'entitat organitzadora de les actuacions subvencionava, o adquirir per material per realitzar tasques per la millora de la colla o la preparació d'esdeveniments.

L'11 de maig del 2002, la Colla va organitzar al municipi pratenc la 8ena trobada de bestiari del Baix Llobregat, coincidint amb el 10è aniversari de la Coordinadora de

Programa de la trobada de bestiari.

Bestiari del Baix Llobregat. Feia gairebé un any que l'entitat treballava en l'organització d'aquest esdeveniment, i fins i tot s'havia creat una comissió dins la colla per treballar-hi.

L'organització va facilitar que la data coincidís amb la del festival de cultura que organitzava la mateixa entitat, el Pratfolk. El fet que aquell any, per motius polítics, es decidís

desviar l'últim tram i la desembocadura del Riu Llobregat va fer que els organitzadors hi fessin referència en el programa dient: " Podrem gaudir de totes les bèsties de foc de la nostre comarca, i aquest any toca el Prat, per acomiadar-nos del Riu Llobregat, i desitjar-li molta sort pel seu nou cabdal". Durant tot el dia les bèsties, o dracs, van estar exposats al tram de l'Avinguda Verge de Montserrat que es troba davant l'edifici de *La Capsa*. Eren en total 30 bèsties de foc procedents dels diferents pobles de la comarca, entre les quals hi havia: el Camell de Molins de Rei, la Cucafera de Begues o l'amfitrió, El Pollo. A causa de la pluja, no es va poder realitzar l'actuació de cadascuna de les bèsties, que estava prevista per tancar la jornada, i l'organització va decidir que moltes d'aquestes actuessin a la Festa Major del mateix any, per tal de gastar la pirotècnia que ja s'havia comprat.

Logotip que utilitzava l'entitat des de 1996

Durant el mateix any es va decidir tornar a canviar de vestits. Aquest cop el model era un frac de color vermell amb flames grogues sobre un peto de color negre. Es van estrenar a la Cova del foc. També en aquella cova del foc es va produir un fet insòlit fins aleshores: un membre de la colla, en Roger Canalias, va construir amb fibra de vidre un drac de color verd amb dos caps que es portava a pes com un gegant. Posteriorment, en Roger, va decidir cedir a la colla aquell drac, perquè l'utilitzés en les seves actuacions. Així va ser com va passar a ser el drac de la colla infantil.

La colla de diables va participar de manera activa a la primera Mostra d'Entitats, que es realitzava i es realitza al Prat, i durant el cap de setmana que hi ha la Fira Avícola Raça Prat. En aquesta mostra es donen a conèixer les associacions de la ciutat, les seves activitats i la seva vitalitat. Igual que en anys anterior, la colla va realitzar una actuació, finançada per l'Ajuntament, dins d'aquest esdeveniment que té com a principal protagonista la bèstia de foc, ja que és un gall pota blava.

Durant l'any 2003 l'entitat diabòlica va celebrar els seus 20 anys. El mes de gener va fer l'estrena d'una pàgina web: www.colladediablesdelprat.cat. En aquest portal s'hi podien consultar les notícies, espectacles, les diferents formacions i qualsevol informació necessària per posar-te en contacte amb l'entitat. Aquesta, també va organitzar una exposició al Centre Cívic Sant Jordi Ribera Baixa amb el suport de

Cartell de l'esdeveniment

fotografies i un vídeo de les seves actuacions al llarg dels seus 20 anys

L'any 2004, El Prat va ser designada *Ciutat Gegantera* per l'Agrupació de Colles Geganteres de Catalunya, és a dir, que durant tot un cap de setmana era el punt de trobada de les colles de gegants d'arreu de Catalunya. L'entitat de cultura tradicional pratenc, els Gegants del Prat, organitzaren entre els dies 28 i 30 de maig moltes activitats al municipi, entre elles, una que tenia com a protagonista absolut els diables. El dissabte dia 28, la colla de diables va tancar la jornada amb un espectacle pirotècnic als Jardins de la Pau. Durant l'acte, els assistents van poder gaudir d'una actuació dels diables, però a més, dins l'espectacle van tenir un paper molt important els gegants del Prat, que van realitzar un ball envoltat de pirotècnia.

En el XXII Pratifoc, realitzat per la Festa Major de l'any 2004, la colla va canviar l'espai final respecte els anys anteriors. Es va passar d'acabar a la Plaça Catalunya a acabar a la Plaça Pau Casals, ja que durant el tram final en els anys anteriors es patia una escassetat de pirotècnia. Durant aquell any, també es va dur a terme per cinquena vegada al llarg de la història, un canvi de cap de colla. En Martin Sales, que ja portava 3 anys al càrrec, va cedir el seu lloc durant una assemblea ordinària, a una junta directiva encapçalada per Diego Pinilla.

La colla de Diables, igual que per les altres entitats que participaven en el festival de cultura tradicional que es realitza al Prat, el Pratifolk, va ser de gran importància a la desena edició d'aquest esdeveniment, l'any 2005 Aquesta festa, que ha estat ben acollit des de l'inici pels vilatans pota

Logotip del festival

blaves, va canviar d'espai i es va passar a celebrar al Parc del Fondo d'en Peixo els dies 6 i 7 de maig. Es va decidir canviar de lloc i deixar el de *La Capsa* perquè hi havia la necessitat d'un espai més ampli, aollidor i cèntric, i a més s'havia de buscar una alternativa, ja que l'any següent l'espai havia de ser tancat.

L'Ajuntament de la ciutat s'anava adonant de l'importància de l'entitat diabòlica dins la societat del municipi, i per això la va aprofitar com a representació de les activitats que s'anaven duent a terme al Prat.

Petita representació de la colla que va viatgar a Fungal juntament amb l'alcalde pratenc

Del 12 al 16 de maig de l'any 2005, la colla va realitzar un segon viatge a la ciutat agermanada, Garrovilles. Hi assistiren, igual que en el primer cop l'any 1997, com a representació de la cultura popular pratenc i van dur-hi a terme una petita actuació amb la participació de la bèstia *El Pollo*. El dia 22 del mes d'abril de l'any següent, 2006, la colla va realitzar una actuació a *La Capsa* dins del programa d'actes organitzat per l'Ajuntament per la visita d'una delegació de càrrecs polítics i tècnics de la ciutat de la república irlandesa agermanada amb el Prat, Fingal. I en els dies 14, 15 i 16 de setembre del 2006, també una part de la colla, diables adults i un grup de percussió de la Unió Filharmònica del Prat, hi van participar, ja que es va produir una manca d'acord amb el grup de músics pel seu elevat nombre de membres, que no podien viatjar tots a ciutat la irlandesa, on s'hi van realitzar diverses actuacions.

L'any 2006 la colla va decidir donar un importància dins aleshores inèdita a la secció de "Marxandatge", és a dir, la que s'encarregava de vendre productes de la colla, com ara encenedors, mocadors, samarretes, adhesius o bosses, entre d'altres. Fins aleshores havia estat un tema poc controlat i que no donava molt benefici a l'entitat però va sorgir un grup de persones que va impulsar aquesta secció ja que la veien com una potent font d'ingressos si es portava d'una manera ordenada. Es van vendre molts productes i gràcies a això els comptes de l'entitat van ser més positius que mai.

Aquest logotip fou el primer utilitzat a l'hora de crear nous productes de "Merxandatge"

En assemblea ordinària, la colla va decidir canviar el recorregut del XXII Pratifoc, que anteriorment sortia de la plaça de la Vila i passava per Ferran Puig, Frederic Soler i l'avinguda Verge Montserrat per acabar davant del Casal de Cultura. Així doncs, amb la finalitat de passar per carrers més cèntrics i estrets, i amb l'objectiu que tot fos més intens i que la gent hi participés més es va realitzar un nou recorregut. El Pratifoc va sortir del Fondo d'en Peixo per acabar a la plaça de la Vila, passant pel carrer Mariscal Joffre, carrer Madoz i carrer Ferran Puig.

A principis de l'any 2006 es va crear un gran debat dins del món de la cultura tradicional pratenca; es va acabar el cicle de les màscares dels pecats capitals que eren l'eix principal del carnaval pratenc. La Colla de Diables va fer la proposta de començar un nou cicle, aquest cop, amb les màscares de les set virtuts com a protagonistes, però el Departament de Cultura va decidir seguir amb els pecats i, així doncs, començar un cicle de nou, el segon.

Amb motiu de la popularitat que havien creat els músics de la colla, i de l'oferta de nous membres per donar ritme als actes de diables, es va decidir crear un nou grup de músics que donessin ritme als actes on hi participés el drac de foc de l'entitat, El Pollo. Van rebre el nom d'*Els Tabalers del Pollo* i, tot i no tenir el mateix protagonisme que *Els músics de diables*, perquè van començar amb pocs membres, aquests van anar augmentant a mesura que es van fer més actuacions.

L'any 2008 és un any destacat en la història d'aquesta associació. Es van complir 25 anys de la seva creació i l'entitat va decidir dur a terme tot una sèrie d'esdeveniments per celebrar-ho. Un dels més importants fou l'estrena de

Logotip utilitzat per la commemoració del 25è aniversari

Cartell guanyador del concurs de Barcelona, fet pel pratenc Oriol Navascuez

nous vestits. Constaven de dues parts, uns pantalons negres i una jaqueta amb caputxa de color vermell, totes elles de roba ignífuga i amb flames cosides de color verd.

També va ser un any molt important pel grup de músics, ja que el 28 de juny van participar per segona vegada en el Concurs de Percussió de Barcelona. Van aconseguir guanyar el primer premi en la modalitat tradicional i van ser premiats amb una compensació econòmica i també amb la possibilitat d'obrir el correfoc de Mercè des de l'escenari de la porta de l'infern. Aquest mateix correfoc, el de les festes de Barcelona, aquell any va comptar amb un cartell fet per un dels membres de la colla pratenca, l'Oriol Navascuez, que va guanyar el concurs organitzat per la Coordinadora de Diables de Barcelona per elegir quin seria el cartell del correfoc. L'any següent el grup de músics va quedar segon classificat, però en l'edició de l'any 2010 van tornar a guanyar i va aconseguir d'aquesta manera i per segona vegada el primer premi en la modalitat tradicional.

Abans d'arribar a l'esperada Festa Major de 2008, 26 membres de la colla, entre ells músics i diables, van viatjar el dia 6 de setembre a la ciutat francesa de Tolosa de Llenguadoc per realitzar-hi un correfoc. L'acte formava part de les activitats que van organitzar la Coordinadora de Colles de Diables i Bèsties de Foc de Barcelona, i es va

dur a terme en els actes de cloenda per a la candidatura de Tolosa com a *Ciutat Europea de la Cultura 2013*.

Igual que en el desè aniversari, la colla va veure l'ocasió de fer participar a tots els antics membres de l'entitat al Pratifoc, per tal d'homenatjar-los per la tasca realitzada en anys anteriors. Així doncs, després de ser acceptat per la totalitat dels membres de la colla en assemblea ordinària, es va decidir no invitar-hi cap altra colla, i gastar tota la pirotècnia amb els diables pratencs. Es van posar en contacte amb més de 150 persones que no van dubtar a acceptar la proposta i realitzar un Pratifoc totalment pratenc. Es va dur a terme i va agradar molt a tots els antics membres, que van rebre un recordatori de la jornada: una petita forca de fusta.

Placa que reconeix la primera seu de l'entitat de l'habitatge situat al carrer Madoz, al costat de la porta, una placa commemorativa. En ella s'hi pot llegir: "Al 1983 a casa l'Àvia es va fundar la Colla de Diables del Prat.". A l'acte hi va assistir l'alcalde i representats dels grups polítics de la ciutat, així com molts antics membres de la colla, per agrair a tota la família Casaus Solanes, els que vivien en aquella casa, la tasca realitzada dins l'entitat.

La colla va celebrar durant el mes de desembre de l'any 2008 el 25è aniversari de la seva història, organitzant una exposició commemorativa a la planta baixa del Centre Cultural Torre Balcells. Batejada amb el nom de "25 anys de música i foc" es va voler recordar amb fotografies i escrits els seus 25 anys d'existència.

Logotip de la festa La colla seguia apostant per la creació de nous actes en el calendari cultural de la ciutat, i es per això que va crear un peculiar festa que va rebre el nom de Sant Pollín. Era pensada per un grup de membres de diables seguidors de les festes pamploneses de San Fermín que van decidir traslladar la gresca de córrer davant d'un bou al municipi pratenc, però amb El Pollo com a protagonista, en lloc dels bous. Abans de començar la cercavila es va dur a terme un càntic a una figura que representava "la figura de Sant Pollín"; aquest càntic fou: "A San Pollín pedimos, por ser nuestro patron, nos guie en este encierro, dándonos su bendición!" Tots els assistents havien d'anar vestits amb samarreta negra, mocador vermell i portar un

diari a la mà i vigilar amb la bèstia, ja que podia empaitar a tothom que se li posés al davant. Al final del recorregut es va realitzar una festa d'escuma. L'acte va ser ben acollit pels vilatans i es va dur a terme en els següents anys, fins i tot amb una espècie de "vaquillas" que eren unes banyes de bou suportades per una roda de bicicleta que facilitava la seva mobilitat. Cal esmentar que en l'any anterior i poc abans d'aquest esdeveniment, una cinquantena de membres de la colla van decidir realitzar la coneguda cursa barcelonina d'*El Corte Ingles* portant el drac durant tot el recorregut.

El següent any la colla va decidir fer un canvi puntual en el punt central del seu calendari anual, és a dir, durant la Festa Major. Van decidir realitzar per primer cop en la història de l'entitat tres correfocs diferents. Un per bèsties, que es va fer divendres després del Pregó i en el qual hi van participar 3 feres més; un pels diables grans que va ser el central i que es va fer dissabte; i un tercer que es va fer diumenge: el dels diables infantils. També, durant la jornada de dissabte es van dur a terme d'altres activitats, com ara el partit de capgrossos, que enfrontava gegants contra diables i una estirada de corda.

El 13 de març de l'any 2010, per primera vegada en la història de l'entitat, es va crear una junta formada només per dones i en la qual la presidenta fou l'Írma Ruiz. Per motius personals la junta va dimitir abans d'acabar l'any i va passar a ser responsable de l'entitat una altra junta encapçalada per en Josep Gelabert.

Al juliol de l'any 2011, els músics de la colla de diables van estar declarats per tercera vegada vencedors del concurs de percussió de Barcelona en la modalitat tradicional. Com a recompensa van ser els encarregats de donar el tret de sortida al correfoc de la Mercè, a més de rebre una compensació econòmica

L'any 2012 l'entitat va veure factible l'opció de crear un nou grup dins l'associació, la Colla Jove, per tal d'acabar amb un dels problemes que havia estat present en l'última dècada. Aquest problema era la franja d'edat que engloba els adolescents des dels 15 fins als 18 anys, i que fins aleshores havien de pertànyer al grup infantil on es trobaven nens amb 7 anys amb els quals mantenien una notable diferencia d'edat. Com a conseqüència de la falta de relació amb els petits membres del seu grup, va sorgir el nou amb el nom de Colla Jove. Va ser així que es va aconseguir un grup pont entre la colla infantil i l'adult. Aquest grup, que només el podien formar adolescents entre 15 i

Moment de Sant Pollin en què *El Pollo* intenta atrapar els corredors

18 anys, només realitza actuacions que es duen a terme al municipi pratenc ja que cal tenir en compte la feina i responsabilitat que generen els seus estudis en aquesta època.

Tot això es va aprovar en assemblea ordinària de manera que es va crear la primera generació de la Colla Jove. Va ser aleshores que l'entitat també es va plantejar l'opció de crear una Colla Vella, que comptés amb aquells membres antics que volguessin participar en actuacions de l'entitat al municipi pratenc, fent de diable. Aquest projecte, però, no va rebre el recolzament necessari per tal que es desenvolupés i la seva creació es va deixar per a l'any vinent.

L'11 de febrer del 2012, diables i músics de la colla van participar en una festa medieval anomenada "La Reserva," a la ciutat valenciana de Quesa, com a representants de la cultura tradicional catalana, realitzant un correfoc pels carrers de la vila.

Logotip del 30è aniversari

Durant el mes d'abril de l'any 2013 la Colla de Diables del Prat va celebrar el seu 30è aniversari. Al llarg de l'any, l'entitat va dur a terme diversos actes, el primer fou el de rebre el premi Josep Gibert que atorga el partit polític d'Esquerra Republicana de Catalunya a nivell municipal anualment, com a trajectòria en la cultura tradicional.

El 4 de Maig del 2013, amb motiu del seu 30è aniversari, la Colla de Diables del Prat va organitzar, juntament el suport de l'Ajuntament i la Federació de Bestiari, la XIX Trobada de Bestiari del Baix Llobregat. Es va dur a terme dins del marc de la jornada del Pratifolk i al parc del Fondo d'en Peixo. Tots els assistents van poder veure durant tot el dia les bèsties que estaven exposades a l'aire lliure, i a la nit van gaudir d'una actuació individual de cadascuna d'elles, d'una conjunta i de l'encesa final feta pels diables pratencs.

Cartell de la trobada organitzada per l'entitat

Portada del programa d'actes de les festes

El cap de setmana del 24 al 26 de maig del mateix anys, la Colla de Diablers del Prat va ser objectiu de la principal temàtica de la Festa Major del carrer Ferran Puig, en commemoració als seus 30 anys. La tarda de divendres, l'entitat va realitzar un cercavila pel carrer i seguidament un dels diablers va llegir el pregó de festes que va acabar amb una carretillada a càrrec de membres de la colla.

La colla va decidir posar èmfasi en l'acte protagonista del calendari estiuenç pratencs, la Cova del Foc, ja que en motiu del 30è aniversari pensaven que era la millor moment per celebrar-ho, perquè és l'ocasió en què més gent acull a un acte organitzat per la colla. Així doncs, es va decidir fixar l'objectiu de fer la millor *Cova del Foc* realitzada fins aleshores. La temàtica, en aquesta ocasió, fou relacionada amb l'obra literària *La Divina Comèdia*, de l'italià Dante Alighieri. L'esdeveniment, dut a terme al parc Fondo d'en Peixo el dia 13 de juliol del 2013, va comptar amb la col·laboració i participació dels Castellers de Cornellà, els diferents gegants i capgrossos de la ciutat pratenca i la Banda de música de la Unió Filharmònica per posar so a l'espectacle pirotècnic.

Cartell de la Cova del Foc del 2013

El conjunt de músics de la colla va ser escollit per l'organització dels Campionats del Món de Natació a Barcelona, *BCN2013*, per tal d'animar els esportistes i el públic assistent a tots els escenaris on es celebraven proves entre els dies 19 juliol i 4 d'agost.

A més, amb el seu gran ritme, també foren els encarregats d'obrir la cercavila del Rei Carnestoltes de Barcelona i els seus Set Ambaixadors el mes de març del 2014.

El grup de músics després de rebre el primer premi del Concurs de Percussió de Barcelona

La progressió del grup de músics no s'atura i al mes d'abril del mateix any, guanyen per quarta vegada el Concurs de Percussió de Barcelona.

3.3 PRESENT I FUTUR

La Colla de Diables del Prat compta en aquest moment amb uns 200 membres aproximadament. No se'n sap el número exacte perquè les úniques dades que es tenen són les de les quotes que es paguen anualment. La colla fa un total d'unes 10 actuacions regulars anualment. Cronològicament aquestes són: dimecres de cendra de Carnaval, Pratifolk, les actuacions a les festes de barris, diverses actuacions que es realitzen en escoles per a fi del curs, la flama del Canigó per la revetlla de St. Joan a la Barceloneta, l'espectacle de la Cova del Foc, les diverses que es duen a terme per Festa Major, l'inici de la Fira Avícola i les dues actues per tancar l'any que es fan en els actes del Pratijoc.

La Colla de Diables del Prat al desembre del 2013

A més dels esdeveniments amb material pirotècnic, l'entitat també organitza actes sense foc, com és el cas de la peculiar festa de Sant Pollin, la seva imprescindible carrossa del carbó, la tamborinada o el cercavila de l'Home dels Nassos, on qualsevol s'hi pot apuntar tocant el tambor o fent gresca, ja que és l'únic objectiu que tenen els diables en les seves activitats, que la gent s'ho passi bé i gaudeixi.

La colla està estructurada en l'actualitat per dos tipus de grups. El primer agrupa els encarregats de cremar la pirotècnia, la colla adulta, en la qual són membres tots els majors d'edat, la colla jove, que engloba entre els 16 i 18 anys, la colla infantil, en la qual hi trobem infants majors de 7 anys, i els portadors d' *El Pollo*, els encarregats de portar el drac de la colla.

La Colla Jove de l'entitat durant una actuació al voltant de la seva forca grossa

En el segon grup hi trobem els encarregats de donar ritme a les diverses actuacions de l'entitat: els músics de diables, que estan dividits en dos grups, els que s'encarreguen de tocar a les actuacions de la colla infantil, i els qui ho fan a les de l'adulta; a més també trobem el grup dels timbalers del Pollo, encarregats de fer sonar els tabals als actes del drac.

El vestits dels diables no han variat des de l'any 2008. Són de color vermell i negre i hi porten pintades flames de color verd. Les forques són, majoritàriament, de dues puntes i del tipus de camperol. A més, hi ha fins a 8 ceptrots dins la colla, dels quals destaquen la forca grossa de la colla, que pot portar fins 100 *carretilles*, les dues forques de la Patum, pel seu soroll, i la forca de la Colla Jove, per l'arc de foc que crea al ser encesa.

A principis de l'any 2014 la colla es va plantejar una opció que pot marcar el desenvolupament de l'entitat i del món cultural pratenc durant els següents anys. Veu factible l'opció de crear una federació d'entitats de cultura tradicional pratenca, amb l'objectiu d'unir les altres entitats culturals per tal que tinguin més força a l'hora de parlar amb l'Ajuntament o organitzar activitats com ara cursos o festes. Aquesta idea sorgeix arran de les comunicacions establertes durant la preparació i l'actuació de la Cova del Foc de l'any 2013, en què hi van tenir protagonisme altres entitats de cultura pratencs. Anteriorment ja s'havia intentat crear una federació que agrupés les aquestes entitats, però va resultar insuficient en aquell moment.

Logotip de la Federació

La colla es va posar en contacte amb totes les entitats per tal de reunir-se en assemblea i arribar a un acord. Totes van acceptar i es va acordar dia i lloc. Durant la reunió, l'entitat diabòlica va plantejar l'opció de crear la federació, utilitzant l'argument de "la unió fa la força", també van proposar adquirir un local on guardar els elements de cada entitat, on també s'hi poguessin exposar per tot aquell qui volgués veure'ls. Es va pensar sobretot en les escoles. Les entitats assistents van acceptar la proposta i aquestes van ser: Gegants del Prat, Associació de Gegants Delta Prat, gegantons de l'AMPA de Mare de Deu del Carme, l'Associació sardanística Amics del Prat, els Picacretes i la recent formada Colla de Castellers del Prat.

Es va dur a terme un procés d'elaboració d'estatuts, es va elegir una junta directiva i es va lliurar la informació necessària a la Generalitat de Catalunya, que és qui té les competències de legalització del món associatiu. El procés de creació de la federació, que va ser batejada amb el nom *d'El Nus*, i actualment es troba en vies de desenvolupament.

Segons membres actuals de l'entitat, el futur de la colla passa per reinventar festes populars amb les quals el foc sigui el protagonista, com pot ser l'exemple de la revetlla de Sant Pere i Sant Pau.

4. PREMIS CIUTAT DEL PRAT 2013

Aquest guardó és el premi que reconeix els pratencs amb una trajectòria exemplar o a les iniciatives i aportacions significatives de persones o organitzacions que hagin destacat per haver contribuït a fomentar la llibertat, la solidaritat o la igualtat; per haver afavorit el progrés de la societat i el civisme, la iniciativa econòmica, l'urbanisme sostenible, la defensa del medi ambient, la defensa dels drets humans; o que hagin destacat en l'àmbit de la cultura, l'esport, o d'altres activitats que siguin significatives per a la ciutat.

A la cinquena edició d'aquests premis, el jurat, que està format per l'alcalde, els diferents representants dels grups polítics i cinc persones representants de la ciutadania pota blava, va decidir atorgar un dels Premis Ciutat del Prat 2013 a la Colla de Diables del Prat. Aquesta havia estat presentada com a candidatura per la Unió Filharmònica del Prat, Fermí Marimon, cineasta pratenc guardonat anys anteriors, i per en Sergi Pellissa i Toni Sans, persones importants dins el moviment de cultura tradicional local.

Després de passar per tot un procés d'elecció, l'entitat diabòlica va ser premiada per "la seva difusió de les tradicions i la seva contribució a la cultura popular local." A més, també se'ls va reconèixer l'antiguitat, ja que l'entitat va néixer el 1983, i el com han crescut, ja que en l'actualitat són uns 200 membres organitzats en diferents colles i grups: infantil, jove, adulta, del Pollo i músics, i que al llarg d'aquestes tres dècades han estat molts pratencs i pratenques els que han format part de l'entitat. Per últim, l'organització també va voler donar el premi per la seva activitat cultural que ha donat i dóna contingut a la majoria de festes de la ciutat i que porta el nom del Prat arreu de Catalunya.

Moment del lliurament del guardó per l'alcalde
Lluís Tejedor

La Colla va comptar amb més de dos mesos per preparar la gala del lliurament dels premis. Van ser guardonats juntament amb el Periòdic Delta, en Daniel Gómez Ezquerro, un esportista paralímpic, i l'escriptora i professora Alba Sabaté Vilagrassa. Des de l'inici tenien clar el que havien de fer del lliurament un espectacle, i que havien d'anar més enllà del protocol si feia falta.

Va arribar el moment esperat, el dia 19 d'abril de l'any 2013, i tot estava preparat a l'auditori del Cèntric Espai Cultural. Els diables van ser els últims en recollir el guardó, que consistia en un diploma firmat per l'Alcalde i un figura en forma de P, com a

primera lletra del nom del municipi pratenc. Abans de pujar a l'escenari, músics de la colla van entrar per diferents parts de l'auditori fent repicar el timbal. Aquests van sorprendre als assistents, que fins i tot van aplaudir per seguir el ritme de la música.

Després de la inesperada presentació de la colla, van pujar a l'escenari tres membres de l'entitat en representació de tots els diables. En Ramit Morillo, en representació del grup de músics, la Xènia Rodríguez, com a diable adulta i simbolitzant el passat i present de l'institució, i en Pau Ruiz, com a diable jove representant el present i futur de la colla.

Transcripció del text que van llegir perquè reflecteix i resumeix què és i que ha estat la Colla de Diables del Prat:

Xènia, Colla Adulta

Bona nit a tothom. Com podeu observar avui, portem les nostres millors gales. Hi ha moltes coses que es podrien dir en un moment com aquest, però no hi ha paraules suficients per a descriure 30 anys d'experiències ni sons per expressar el sentiment que porta un diable al pit. Podríem començar amb el record, primerament per aquells que van donar part del seu temps i de la seva vida a la Colla, persones que avui malauradament no estan amb nosaltres, però que intentem mantenir vives amb aquest record: Marià Vinaixa, Pere Miquel, Mònica Busquets, Montse Sandoval, Melissa Griñó i Joan Mas. Un petó per vosaltres. Podríem seguir intentant entendre això del temps. 30 anys potser no és gaire temps si ho comparem amb grans períodes històrics, però per una dona com jo, que porta a Diables una mica més de la meitat de la seva vida...el temps passa a ser un batec que ressona al pit amb més força cada dia. Com podeu observar, nosaltres 3 som una representació del que és la Colla. En una entitat democràtica com la nostra, tots som representatius. Son 30 anys, 30 anys de foc, de disbauxa, 30 anys del ressò de tabals, 30 anys de festa al carrer i amb la gent, de molta feina i creiem que ban feta. 30 anys de donar el nostre temps a una passió, anava a dir que per no res, però no és cert. Veure als carrers el Pratifoc, o a l'Artesà la Cova del foc, el carnaval pratenc ja tradicional, en el qual tenim molt a veure, l'home dels nassos per acomiadar l'any, la ja tradicional carrossa de carbó. Veure tots aquets actes, plens de persones, és un valor que no coneix la crisi, un valor que és la nostra benzina per continuar. Gràcies a les persones. Aquest premi s'atorga popularment, i pel que podem veure en els criteris i motius pels quals heu decidit que ens el mereixem, fem moltes més coses de les que creiem, i potser teniu raó. Som més de 200 integrants, cadascú amb la seva ideologia, amb les seves il·lusions i la seva manera de fer. Sí, som molt diferents i hem tingut i tindrem les nostres diferències, però cada cop som una colla més madura i també treballem per la cohesió social.

Seguiré, no sense expressar-vos abans una cosa: Tinc 15 anys, i sóc diable des d'abans de nèixer. No és que a les ecografies sortís amb cua i banyes, però allò que diuen que a dins del ventre d'una mare un s'assabenta del que passa fora, d'alguna manera és cert. Jo em vaig gestar amb l'olor de pólvora i amb música dels tabals de fons. Per més inri, vaig nèixer després del pregó de Festa Major. No crec que hi hagi una cosa millor que fer el que t'agrada...o sí...sempre que si fas el que t'agrada serveixi per impulsar a cosa tant important com la cultura, signe d'identitat d'un país i de la seva gent. Fer de Diable és el meu somni des de petit i després de 15 anys segueixo tenint la mateixa

Els 9 caps de colla que ha tingut Diablers del Prat

il·lusió i les mateixes ganes (o més). Un cop et poses a la cua, t'encenen les "carretilles", surts a la plaça i balles, la disbaixa que sents no es pot expressar amb paraules. L'hauríeu de viure. És el teu moment de glòria i gaudeixes com mai de la vida. Llavors sents el tro i deixes el lloc a uns altres, i tu tornes a carregar perquè la història torni a començar. Costa molt entendre com funciona tot això dels diables i la cultura tradicional....Jo el que sé, és que sempre hi ha una sèrie de gent treballant al voltant d'una taula. Una taula restaurada però que té 30 anys i que si pogués parlar...Per aquesta taula han passat una infinitat de gent, caps de grups, i caps de colla. Fa uns anys vaig estudiar el que vol dir la democràcia...però on ho he entès ha estat a la Colla. Una colla que ha tingut fins avui 9 caps de colla, i tots ells en aquest moments estan a la sala. Mireu quin bon rotllo tenim. Us volem retre l'homenatge que us mereixeu. Si us plau, us demanem que us poseu dempeus: Miquel Casaus, Xavier Ruiz, Quim Bartolomé, Oriol Egea, José Martín Sales, Diego Pinilla, Jordi Roig, Irma Ruiz i el Cap de Colla actual, Josep Gelabert....aquest aplaudiment és per vosaltres. Només vosaltres sabeu que és ser Cap de Colla...fer tanta feina...temps robat a les vostres famílies. Gràcies pels milers 'hores emprades, per la vostra il·lusió, per l'empenta, per la feina ben feta, per estar sobretot en el moment difícils i superar-los i arribar als bons moments. Tots ells, amb la resta de membres de la colla, han fet possible que Diablers hagi estat present en tot acte i festivitat que es realitza en aquesta ciutat. Crec que tots el membres ens ho hem d'agrair els uns als altres, la gent ens ho acaba de fer atorgant-nos aquest premi.

Jo sóc molt jove per entendre ni de crisi, ni de política, ni aquestes coses que veig que preocupen als adults. Però entenc altres coses. Per exemple, que dins d'aquesta Colla hi ha diables molt diferents, com jo, que toco el tabal perquè els diables i el Pollo ballin sota el foc amb vosaltres. Per això entenc que no sols som foc. A més, puc presumir que junt amb els meus companys, ens han concedit més d'un cop premis de percussió. Volem agrair a la resta d'entitats, que ens doneu tant confiança per col·laborar amb vosaltres. Estem encantats també de poder comptar amb la vostra col·laboració. A l'escola, molts companys diuen que volen ser Diables, això em fa pensar que fem coses molt maques, que a la gent li agrada, i que per això ens estimen. M'atreveixo a parlar per tota la colla i dir-vos que nosaltres també us estimem i estimem el nostre lloc al món. De ben segur que ens seguirem veien, als carrers i a les places, amb el so de tabals i el calor del foc. Cap crisi, ni cap llei del foc ens traurà les ganes. No voldria acabar sense fer menció a una persona que no pot estar avui amb nosaltres però que de ben segur que li agradaria estar. Aquesta persona ens ha ajudat a estimar el món del timbal dedicant bona part del seu temps a ensenyar-nos a gaudir de la percussió i dels diables. Gràcies Quique.

I ara us convidem, quan acabi aquest acte, a venir amb nosaltres al Barri de Sant Jordi del Prat on a dos quarts de deu donem el tret de sortida de la seva petita festa de barri....on podrem celebrar aquest premi, on tots esteu convidats, com sempre. Gràcies a tots.....SALUT I QUE PETI LA PLAÇA!!!

Moment del parlament a càrrec de membres de la colla

Tots els assistents l'acte van quedar molt satisfets, ja que fou el primer reconeixement a una entitat cultural que ha fet de la disbauxa al carrer el seu símbol d'identitat.

5. ENQUESTA

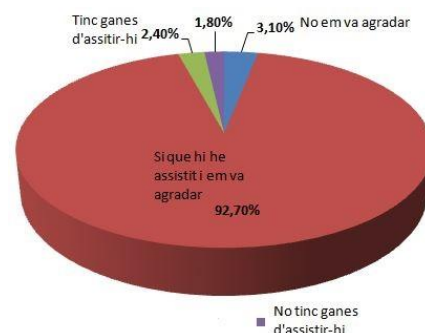
He realitzat una enquesta a 166 persones que viuen al Prat de Llobregat sobre la Colla de Diables d'aquesta població per poder recollir informació sobre el que pensen i saben els pratencs de l'entitat. Aquesta enquesta ha estat contestada per 83 persones de sexe masculí, i 83 de sexe femení. També he tingut en compte diferents edats: 66 persones d'entre 15 i 35 anys, 55 d'entre 35 i 55, i 45 més grans de 55 anys. Vaig realitzar 5 preguntes, que eren:

- Ets conscient de l'existència de la Colla de Diables del Prat?

Tant sols un 2,5% dels enquestats no són conscients de l'existència de la Colla de Diables del Prat, mentre que un 97,5% sí. Aquestes dades ens conformen la popularitat de l'entitat dins el municipi pratenc i fins i tot m'atreviria a dir que és la que més gent coneix.

- Has assistit mai a qualsevol de les seves actuacions?

Segons el resultat obtingut en l'enquesta, el 95,8% dels pratencs han assistit algun cop a actuacions de l'entitat diabòlica. Al 92,7% d'aquests els ha agradat i al tant per cent restant no hi tornarien perquè no els va agradar. Un 2,4% tenen ganes d'assistir a alguna de les actuacions, i un 1,8% no hi ha anat mai i no els agradaria. Podem afirmar, doncs, que gairebé a tota la societat pratenca els resulta agradable veure actuacions del grup de diables, siguin de l'edat que siguin, ja que tant sols a 4 persones de les 166 preguntades, no els agrada.

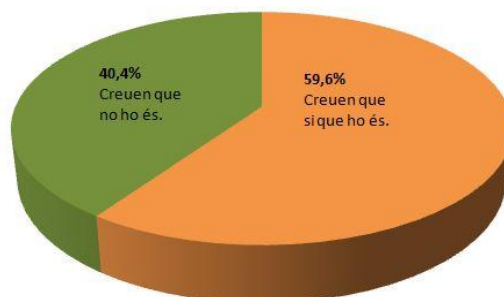

- Sabies que aquesta entitat ha estat la creadora de moltes de les activitats culturals de les que pots gaudir actualment a la ciutat?

El 40,1% dels enquestats no saben que l'entitat ha estat la creadora de moltes de les activitats culturals de les que es poden gaudir actualment a la ciutat, com ara el Pratifolk, la ronda de nit de dissabte de Festa Major, el Ninot de Carnestoltes i el cicle de les set màscares dels pecats capital o l'Home dels Nassos. El 59,9% restants sí que són conscients del paper de la colla com a impulsora de molts actes dels que es pot gaudir actualment. Això mostra que molta de gent que acudeix a molts dels actes festius de la ciutat, no saben la seva història, és a dir, qui la va crear i la principal finalitat que se'n volia extreure.

- **Penses que és l'entitat cultural més important i més imprescindible de la ciutat?**

El 59,6% dels enquestats pensen que la Colla de Diables del Prat és l'entitat més important d'àmbit cultural de la vila; en canvi, un 40,4% no ho pensen. Això ens mostra la valoració positiva que fan els pratencs de l'entitat.

- **Ets, t'agradaria o has estat diable pota blava?**

En aquesta última pregunta el 43,9% dels enquestats han contestat que sí, que han estat diables, que ho són actualment o els hi agradaria ser-ho, mentre que 93 dels 166 enquestats, és a dir, un 56,1%, no. Això mostra la diversitat de persones que han contestat l'enquesta, però també podem extreure la conclusió que molts del pratencs han estat o volen estar vinculats a la Colla de Diables del Prat.

6. CONCLUSIÓ

Fins ara, quan parlava i pensava en els diables ho feia només des d'un punt de vista lúdic, com a membre de la colla. Participava i gaudia sense adonar-me de gaire cosa més. Sabia que els diables formen part de la cultura de Catalunya; ho sabia, però mai m'havia posat a pensar d'una manera reflexiva què significa la cultura tradicional. No m'ho havia plantejat mai amb tanta insistència i claredat com ara, quan he hagut de posar-me davant d'aquesta treball, a pensar-ne l'estructura, el contingut, la recerca d'informació, la gent que sap com és va formar la colla.

Ara, una vegada conclosa pràcticament del tot la feina m'adono que potser no sé gaires més coses del dia a dia dels Diables del Prat, però sí que sé que he après moltes coses que desconeixia. M'han aparegut de sobte perfils nous i preguntes – moltes de les quals m'han quedat contestades-. Però sobretot, el que he vist amb molta claredat és que ara sóc molt més conscient del que significa una colla de diables, ja sigui del Prat o de qualsevol altre lloc.

Què és una comunitat de persones que viuen en un territori determinat? Què fa que aquest grup és mantingui qüestionat? Què fa que els seus interessos coincideixin en alguna cosa?

Aquestes preguntes me les he fet més d'una vegada mentre treballava en aquest tema. Segur que tenen més d'una resposta, però hi ha una cosa per damunt de totes que fa que un grup de persones sigui una societat, i aquesta cosa és, sense cap tipus de dubte, la cultura.

La cultura, segons entenc jo, és un conjunt de costums, de formes de fer, d'expressar la llengua que té un grup humà, un conjunt de coses de vegades intangibles que un poble ha heretat dels seus avantpassats. Sense això, només és un grup, però amb això és una societat. Crec jo.

M'he adonat, fent la recerca, que les colles de diables, la del Prat també, formen part de la cultura de Catalunya i què aquestes associacions, encara que només sigui en petita proporció, ajuden a crear una cohesió necessària perquè aquesta societat nostre sigui això, una societat.

Aquesta tradició del foc, que és molt mediterrània, té arrels molt antigues, ancestrals, diria jo, i els diables, actuació rere actuació, ara en un poble, ara en una ciutat, s'encarreguen de recordar-nos-ho.

Per altra banda, la segona cosa que he après al confeccionar aquest treball és el que significa això de la recerca. Ara sóc més conscient del que significa l'ordre i el contingut, la preparació i la informació necessària, l'elaboració d'una entrevista i l'elecció dels entrevistats.

En definitiva, a l'hora de parlar de recerca tinc una visió més apropiada del que això significa, molt més clara de la que tenia abans de començar aquest treball de recerca.

Amb 17 anys el meu somni segueix sent el de fer de diable.

Referint-me a la Colla de Diables del Prat, puc afirmar que un petit gest pot passar a ser història un instant després que comenci. Fa més de trenta anys un grup d'amics somiava amb tirar petards i aquella fita ha acabat amb més de 250 persones de diferents edats animant periòdicament la ciutadania del municipi amb foc, pólvora i timbals.

Al llarg d'aquestes pàgines heu pogut veure com ha anat evolucionant l'entitat i com és possible fer d'una espurna una gran foguera, sempre que hi hagi algú al darrere amb il·lusió, esforç i amb ganes de treballar.

La Colla de Diables del Prat ha estat des de la seva creació un motor cultural pratenc. Ho puc afirmar per la important tasca que fa aquesta entitat, una entitat que impulsa actes que avui es fa impensable no trobar en el calendari de festes local, com la Cova del Foc, l'Home dels Nassos i el Pratifoc, entre d'altres.

Però no tot és de color rosa, també pel que he pogut escoltar en les entrevistes, pertanyer a una entitat comporta moltes hores de dedicació perquè tot rutlli i també, moltes discussions per poder tirar endavant.

Aquest treball m'ha servit per clarificar i ordenar el recorregut de l'entitat. De fet he pogut descobrir que el primer correfoc es va fer l'any 1985, mentre que els mateixos membres de l'entitat pensaven que havia estat un any abans.

En tot moment m'ha agradat dur a terme el desenvolupament d'aquest tema, ja que fins al moment no s'havia fet mai tant detalladament. Sobretot perquè he compartit amb el meu pare, Xavier Ruiz Millan, records que ens han fet passar molt bones estones plegats.

Espero que aquest treball de recerca serveixi de guia per a que tots els membres de la Colla de Diables del Prat coneguin d'on prové aquesta tradició tan arrelada i tan viva avui en dia a la nostra ciutat.

7. AGRAÏMENTS

Vull agrair a les treballadores del Arxiu Municipal la seva dedicació i atenció a l'hora de proporcionar-me informació sobre les festes que es feien al Prat des de 1983. Aquests documents, en forma de cartells i programes m'han ajudat en la recerca de la història de la Colla de Diables del Prat, des dels seus inicis fins a dia d'avui.

A en Jose Muñoz del departament de Premsa de l'Ajuntament del Prat per les fotos que m'ha fet arribar.

També a en Josep Gibert, bibliotecari de l'Institut Pompeu Fabra per l'amplia dedicació de temps i esforç que ha dedicat a ajudar-me a buscar els llibres de text.

Vull agrair als membres i exmembres de la Colla de Diables del Prat la seva atenció i paciència, sobretot pel temps que han dedicat a explicar-me coses de la colla.

També vull agrair al Rafa Milan, cap de departament de Cultura de l'Ajuntament del Prat, i a en Miquel Casaus i la Xènia Ruiz, membres de la colla de diables, la seva entrega, atenció, i el temps que em van dedicar quan els hi vaig fer l'entrevista.

A la tutora del treball, Alba Sabaté, pel seu seguiment del treball i per ajudar-me en quant a l'organització i l'administració d'informació.

I sobretot al meu pare, Xavier Ruiz. Aquest treball és, pràcticament, una entrevista constant al meu pare i a d'altres membres de la meva família vinculats a la Colla de Diables del Prat des de l'inici. Sense ells no hauria estat possible realitzar aquest treball.

8. BIBLIOGRAFIA

Llibres

- Amades, Joan. *Costumari català: el curs de l'any*. Barcelona: edicions 62, 2006
- Palomar, Salvador. *El Ball de diables al Baix Camp*. Reus : Carrutxa, 1987.
- Saumell i Poch, Ramon. *Bèsties de festa! : història i cens il·lustrat del bestiar popular amb 700 figures*. Barcelona : CIM, 2008
- Bassa, David. *Les colles de diables al Vallès Oriental*. Granollers : Edicions Gargot, 1998
- Coordinadora de Bestiari. *Bèsties de foc del Baix Llobregat*. Sant Feliu de Llobregat: dosDdos, 2000.
- González, Núria. *Les mil cares del foc*. Barcelona: Generalitat de Catalunya,2008.

Revistes

- Begonya Porcel i Miquel Domènech. 10 anys de pratifoc i 11 de diables. *Delta Llobregat*. Setembre del 1994.Núm. 181. Pàgina 31.
- Maite Besora.El Prat. Segon festival de cultura. El Prat: 1997, Maig.
- Josep Viñeta.El Prat. Pregón en Garrovillas. El Prat de Llobregat: 1997, Octubre
- J. Martinez. Tres dècades incendiant el Prat de Festa. *Delta Llobregat*. Agost 2013. Num. 389. Pàgines 4-5.
- No signat. Entrevista. *La Riuada*. Setembre del 2014, número 20.

WEBGRAFIA

- *Manual del bon diable*. Diables de la Creu Alta de Sabadell. Disponible a: <http://www.diablescreualta.com/manual.html> . Consultada: 22/09/2014
- *Diables, dracs, grups d'animació*. Antigua Casa Manuel Estalella S.L. Fuegos artificiales. Disponible a: https://drive.google.com/file/d/0B9NkuxmWO_VSbWltd2twWmFLeDQ/edit . Consultada: 01/10/2014

- *Pirotècnica recreativa : normativa comentada*. Jaume Guamis i Tohà, Bernardino Basols i Sierra (editors). 1a ed. Barcelona : Administració General de l'Estat : Generalitat de Catalunya, Departament d'Interior : Associació de Fabricants i Majoristes de Catalunya de Focs d'Artifici, 2005. Disponible a: http://interior.gencat.cat/web/.content/home/030_arees_dactuacio/proteccio_civil/consells_autoproteccio_emergencies/revetlles/docs_fins_2011/pirotecni_a_normativa_comentada.pdf Consultada: 27/12/2014

- *Pirotècnica recreativa : una distribució amb seguretat*. Jaume Guamis i Tohà, Bernardino Basols i Sierra (editors). 1a ed. Barcelona : Administració General de l'Estat : Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior : Associació de Fabricants i Majoristes de Catalunya de Focs d'Artifici, 2005. Disponible a: http://interior.gencat.cat/web/.content/home/030_arees_dactuacio/proteccio_civil/consells_autoproteccio_emergencies/revetlles/docs/docs_fins_2011/pirotecni_distribucio_amb_seguretat.pdf . Consultada: 27/12/2014

- Clotet, M. Teresa. *La Instrucció tècnica núm. 18 : principals qüestions a tenir en compte*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana. Disponible A: http://bestiari.cat/pdf_formacio/SintesiITC_18_Teresa_Clotet.pdf Consultada: 02/01/2015

- *Propuesta de Directiva del Parlamento Europeo y del Consejo sobre la comercialización de artículos pirotécnicos* (presentada por la Comisión)- Bruselas : Comisión de las Comunidades Europeas, 2005. Disponible a: <http://diablers.cat/arxiu/upload/llei-del-foc.pdf> . Consultada: 02/01/2015

- *Llistat de colles*. Festes.org. Disponible a:<http://www.festes.org/diablers/llistats/index.html> Consultada: 10/01/2015

- Paraula clau: Bestiari festiu. Dins de: Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya. Disponible a: <http://patrimonifestiu.gencat.cat/content/keyword/Bestiari%20festiu> Consultat: 10/01/2015

- *Una placa commemora el naixement dels Diablers del Prat*. Dins de: Notícies de l'Ajuntament del Prat de Llobregat. Disponible a: http://elprat.cat/noticies/detallNoticia/_ZCZRBu1Qu4chuvn2OwPJaRB-na5Vbywt-BTNoM1J0Z_IWqc6NGNkYQ Consultat: 13/01/2015

- *Federació de Bestiari de Foc del Baix Llobregat*. Disponible a: www.bestiaridefoc.cat Consultat: 15/01/2015

9. ANNEXOS

EL PERIÓDICO
Viernes, 20 de septiembre de 1985

Festa Major 11

Los Diables de El Prat abrirán la Festa Major

Por vez primera, se presentan en la localidad el grupo de Diables de El Prat. Ellos serán los encargados de abrir con un Pratifoc en el que también participarán los grupos de Bellvitge, Sant Feliu y Cornellà, las Festes de este año

El Prat. — El próximo día 26 de septiembre, a las ocho y media de la tarde, los diables de El Prat, junto a los de Cornellà, Sant Feliu y el barrio de Bellvitge de L'Hospitalet, llevarán a cabo una gran fiesta de fuegos artificiales y cohetes con la que iniciarán, antes de la lectura del pregón oficial, la Festa Major de El Prat.

El Pratifoc comenzará en la Plaza Catalunya y se desarrollará por las avenidas Gallart Monés, Verge de Montserrat y las calles Frederic Soler y Ferran Puig. A continuación, y después del pregón, se encenderá una gran traca en la Plaza de L'Església mientras la última carretilla de hermandad tendrá lugar en la plaza de la Vila.

El grupo de diables de El Prat serán los verdaderos protagonistas de este primer día festivo. La colla fue creada hace ya unos tres años y está formada por catorce personas. Desde entonces han participado en numerosos encuentros de diables de toda Catalunya, entre los que destacan, la última trobada de El Vendrell y la de Barcelona.

Antigua tradición

La primera vez que el grupo actuó en El Prat fue en el mes de septiembre del año 1983, al poco tiempo de haberse formado.

"Nos unimos con la intención de crear un grupo que recupere las antiguas tradiciones", comenta Xavier Ruiz, uno de los miembros de la colla.

Actualmente, el grupo está estudiando la posibilidad de crear una coordinadora de diables en el Baix Llobregat, para conseguir de esta forma más apoyo económico y rebajas en la compra de los materiales. "Es una forma también de luchar contra la discriminación de Barcelona", comenta uno de los diables.

Otro de los ideales de la colla es lograr la máxima participación de los jóvenes pratenses en el Pratifoc y en todos los actos de las fiestas. "Nuestro deseo es que todo estuviera lleno de gente y de jóvenes porque no existe mucha unión entre las entidades y la gente joven de la localidad".

Por ello, el grupo ha organizado también una exposición en el local social que disponen, ubicado en la calle Ferran Puig. Una semana antes del comienzo de la fiesta se mostrará la indumentaria de los diables y todos los artilugios que necesitan para sus actuaciones.

Rituales mágicos

Los actuales diables tienen su origen en las celebraciones ancestrales y paganas en las que se simbolizaban las fuerzas de la naturaleza. Los diables representaban una especie de divinidad menor que participaba en los rituales mágicos para conseguir, entre otras cosas, una tierra más fértil y una mejor cosecha. La danza ocupaba en estas manifestaciones un lugar destacado.

A lo largo de los siglos, esta tradición fue evolucionando configurándose en bailes con una estructura y características propias.

Los Diables de El Prat se crearon hace 3 años

El fuego otorga un carácter mágico a las fiestas

El 20 de setembre de l'any 1985 va sortir publicat un article a *El Periódico*, on s'explicava el que farien per la Festa Major del Prat, és a dir, l'organització del primer Pratifoc; a més, també explicava informació sobre l'entitat relacionada amb la seva creació i la història de la tradició. Podem observar-hi dues fotografies. La de la part inferior és de la sortida a Sant Quintí de Mediona, i podem observar-hi els 14 membres que hi van assistir juntament amb les seves forques, la forca grossa d'aleshores i darrere l'"standard".

Delta
LLOBREGAT

EL PRAT, SETEMBRE 1994 ANY XVII N° 181 PREU: 200 P.TES.

11 anys de Diables

Incendi a la pineda de Can Camins

Neix el gegantó Joanel Sanahuja

Editorial

El Prat necessita participació

Rubén Alvarez, recordman mundial a Berlin

Fusió històrica del bàsquet pratenc

Gloria Granados, sots-campiona del Món de marxa

Portada de la revista *Delta* del mes de setembre del 1996

Portada de la revista Delta del mes de Juliol del 2013

Portada de la revista d'informació local *El Prat* del mes de maig de 2013

XARXES

REDACCIÓ

ENTREVISTA

“El millor és sortir tots junts a plaça cremant i veure la cara de felicitat de la gent del Prat”

Xavi Ruiz i Pau Ruiz, membres de Diables del Prat

- Feu-nos cinc cèntims dels orígens de la Colla.

X- La Colla es crea l'any 1982, sobretot amb gent que venia de l'AEiG Antón Vilà. La primera actuació va ser en una Festa Major on havien de venir els Diables de Tarragona però finalment no van venir. Aprofitant l'entrenou, vam muntar la colla i vam sortir per festa major. Llavors érem uns 20, ara som uns 220.

- Com va anar això?

X- Vam sortir amb majorets, amb els gegants i companyia. No va ser però el primer pratífoc, el primer va ser l'any següent. Per aixòenguany celebrem els 30 anys i l'any passat els 30 de Diables.

Vam fer un moment molt

30 anys cremant

Xavi Ruiz és un dels fundadors de Diables del Prat, actualment és membre de la colla adulta. Pau Ruiz ha viscut diables des de petit, actualment participa de la colla jove. Ambdós reflexionen distesament sobre la situació de la colla, la cultura a popular al Prat i la necessitat de tornar a l'essència. Dos diables de cap a peus.

LLEGIU L'ENTREVISTA SENCERA A: www.lariuada.cat

Retall de l'entrevista que es pot llegir a la contraportada del diari *La Riuada* del mes de setembre del 2014.

ENTREVISTA A RAFA MILAN

Cap de secció del departament de Cultura de l'Ajuntament del Prat des de l'any 1990. Ha estat promotor de la creació de la bèstia de foc *El Pollo*, entre d'altres elements vinculats a la colla.

- Podries explicar la teva primera relació amb la Colla

Diables comença a organitzar-se quan jo entro a treballar al departament de cultura. Al principi tot és molt "cutre" i en aquells anys no hi havia una relació clara entre Diables i l'Ajuntament. Hi havia un grup de gent que venia a l'Ajuntament amb unes necessitats per al finançament del vestuari i altres coses. Se'ls pagava directament. Anaven els diables a encarregar el que necessitaven, i després passaven la factura a l'Ajuntament.

- Què ens pots explicar del Pollo?

Junts amb diables vam treballar la idea que calia una figura de foc perquè la colla de diables tingués molta més presència de la que en aquell moment tenien. La idea de fer un gall pota blava com a bèstia de foc era clara. Primer es volia fer només un cap, una cosa petita, però després d'embolicar-hi més de mig ajuntament, se li va entregar la

proposta al Ramon Aumedes i ell va fer el projecte d'un gall gran. Va ser espectacular. El regidor de cultura que en aquell moment era el Josep Perez Moya, va agafar molt il·lusionat aquest projecte, i va decidir tirar-lo endavant. Entremig va haver-hi un canvi de legislatura i el nou regidor de cultura l'Antonio Rodés, va quedar al·lucinat amb el fet.

L'any 1991 l'Ajuntament pren consciència i comença a engegar la cultura popular pratenca. Es comencen a fer coses a la ciutat. Els Gegants es registren com associació en aquell moment.

El primer com que va sortir el Pollo, la gent va quedar molt "al·lucinada", flipada, va ser brutal" a l'hora de veure'l. Va ser simbòlic que la Festa Major havia de ser una cosa important a la ciutat. Es necessitaven elements que donessin coherència a la Festa Major.

- **Per què es va llogar el local de Maurici Vilomara?**

Es necessitava un lloc per guardar el Pollo. L'Ajuntament va habilitar un espai que tenia llogat per a magatzem de material de cultura (entarimat, cadires,..) al carrer Maurici Vilomara. El van condicionar i així també van poder guardar els gegants.. Es legalitzen la Colla de diables i de gegants. no és tant una demanda de l'Ajuntament el fet de legalitzar-se sinó una necessitat pel que fan. Les coses que porten entre mans necessiten que tinguin una personalitat jurídica, i per això s'han de registrar com associació, perquè si volen tenir unes subvencions de forma permanent de l'Ajuntament i de la Generalitat, muntar correffocs i tocar pirotècnia s'ha de fer una forma una mica ordenada.

Es comença a treballar conjuntament amb l'Ajuntament, la Colla de Diables, treballadors de l'Ajuntament i alguna gent més de la ciutat, per elaborar un calendari festiu amb elements de cultura popular. Hi ha un treball de col·laboració entre bàsicament diables i ajuntament d'anar buscant elements durant l'any que marquin el calendari festiu de la ciutat. Apareix el carnestoltes, l'home dels nassos, i la cova del foc que comença com un espai de foc al pati de l'Artesà al mes de Juliol.

Una altra cosa que va fer la Colla de Diables va ser contribuir a com havia de ser el Carnestoltes del Prat. La idea es va treballant amb el Ramon Audemes.

El que passava en aquell moment és que cada any diables construïa un ninot, i això comportava un fort esforç tant econòmic com físic, i al final aquest ninot acabava cremant-se. Fins que es va plantejar la idea de fer un ninot que durés més temps per

estalviar els esforços. Així va arribar la idea de fer un carnaval basat en els set pecats capitals. Cada any el tema central aniria en relació a un pecat. Es construiria una mascarà que fos l'element central del carnaval, i en acabar el cicle dels 7 pecats en 7 anys, es cremaria tot. Però finalment no es va dur cremar, i el cicle es segueix repetint cada set anys. Ara el carnaval està cap avall, no hi és present la idea creativa dels inicis i costa molt arrencar i que tothom s'hi dediqui. I la idea inicial, que era que l'Ajuntament tingués un paper essencialment de proveir les infraestructures necessàries perquè tot es desenvolupés, formant una comissió, tothom ha anat abandonant-ho i deixant l'Ajuntament com encarregat de fer-ho tot. Això s'hauria de recuperar.

- **Quin és el paper actual de diables?**

Diables té un paper important perquè té al seu costat tota una moguda de gent, i en aquest moment està darrere de la Federació de Cultura Tradicional, és qui està tirant del carro. Aquesta Federació la creen les entitats, perquè d'alguna manera comencen a treballar junts, l'Ajuntament sempre ha intentat que les entitats no treballin soles, que hi hagi connexió entre elles perquè treballin juntes. Fruit d'aquesta voluntat i les ganes de determinades entitats de treballar juntes, es va crear el Pratiflok, l'espai on totes les entitats es troben i on es vol que les entitats comencin a creure que són capaces de fer les coses per si mateix sense que l'Ajuntament hi estigui darrere sempre.

Ara, la cultura tradicional pratenca està estancada, potser un problema és generacional, i es caldria que la gent jove s'hi posés al davant.

- **Com és la relació de la Colla de Diables amb l'Ajuntament?**

L'Ajuntament no ha tingut mai problemes amb la Colla de Diables del Prat. Ha tingut confrontacions perquè la Colla de Diables ha volgut més coses de les que l'Ajuntament ha pogut posar. Però l'Ajuntament ha prioritzat altres coses.. Però des del meu punt de vista l'Ajuntament sempre ha tractat amb molt d'estima totes les entitats de cultura tradicional. El paper de l'Ajuntament amb la Colla de Diables en un futur ha de ser de suport. En el nostre municipi tothom s'ha recolzat amb l'Ajuntament, això és un vici del Prat, però tothom ha de mantenir una relació amb l'Ajuntament de tu a tu i això vol dir que les entitats han de tenir més solvència. No han d'anar a demanar, han d'anar a plantejar coses, arribar a un acord i aconseguir que l'Ajuntament aportí els recursos necessaris.

Hi ha una relació cordial i fluïda amb la Colla de Diables, sempre ha estat molt propera. És habitual en altres poblacions que la relació de les colles de diables amb els ajuntament sigui sempre de conflicte. Aquí també hi ha hagut conflictes, però mai han

estat visibles perquè ràpidament s'ha buscat un acord. I està bé, perquè vol dir que hi ha maneres diferents de veure les coses, i també està bé que guanyin els diables, perquè aquí al Prat sempre guanyen. Ningú ha prohibit mai a la Colla de Diables fer versots, mai al Prat hi ha hagut censura, hi ha absoluta llibertat. Diables no ha de demanar permís per fer versots contra l'Ajuntament, "només faltaria".

Com a pratenc, també i com a professional, no m'agradaria gens que hi hagués més d'una colla de diables al Prat. La gent del Prat va a veure els diables i es troba representada per la Colla.

Afegeix:

Jo crec que últimament la Colla de Diables està agafant una deriva que té a veure amb l'espectualització d'allò que fan. Jo crec que no es pot considerar un espectacle, ni un producte, ni una cosa que té cap preu. El que fan és, crec, ha de ser la expressió de la cultura popular de la ciutat, i això no té a veure amb buscar espectacle amb allò que fan, aquestes coses que tenen a veure amb espectacle sobren. Diables té més a veure amb una cosa tradicional, en trobar el sentit de perquè surten i actuen. Diables és una expressió festiva de la ciutat a través del foc. Diables no ha de perdre el sentit, no han de sortir de qualsevol manera.

- Creus que amb les noves normes volen tallar l'essència de la cultura?

La cultura popular és una norma que has de conèixer per funcionar. Mirar les normes que existeixen, conèixer-les i seguir-les són normes del propi funcionament, de la gent que fa això. S'ha de conèixer perquè passa allò d'aquella manera, hi ha un sentit. L'essència és la norma.

Xènia Ruiz Mariscal

Membre de la colla, representat del grup d'adults durant l'acte d'entrega dels Premis Ciutat del Prat 2013.

- Com vas ser escollida per llegir tu?

A l'any 2013, coincidint amb els Premis Ciutat del Prat en els quals la Colla de Diables del Prat estava premiada, jo formava part de la Junta de la Colla.

Es van fer moltes reunions per parlar sobre aquest tema i durant molta estona. La veritat, era un tema important ja que s'havia d'escollir les persones que en aquell

moment representarien la Colla. Al final, després d'escoltar moltes opinions i de valorar moltes opcions es va decidir que havien de recollir el premi un membre de cada grup de diables (un infantil, un Jove i un adult). Jo vaig ser l'escollida del grup d'adults, va ser tota una experiència!!

- **Penses que Diables mereixia aquest premi?**

Sí, clar que sí. Durant 30 anys, la Colla de Diables ha estat i continua sent un esglaió molt important en la cultura popular de la "ciutat". Des de la taula de Diables s'han creat festes, actuacions, molts esdeveniments per a que la gent del Prat pugui gaudir aconseguint així, que la tradició i la cultura continuï viva i que pugui ser portada a altres punts de Catalunya o fins i tot, a punts internacionals.

- **Com van ser els instants previs al moment?**

La veritat, pensava que estaria més nerviosa. Vaig gaudir de tota la gala fins que vàrem haver de pujar a l'escenari on vàrem llegir unes línies. Va ser molt emocionant, tot l'auditori en silenci, les llums, els tres vestits de Diables explicant a la gent el que sentíem a sota del foc. Davant de nosaltres, altres membres de la Colla, que potser més que els altres espectadors podien arribar a entendre les nostres paraules. Si hagués de resumir el meu sentiment en una única paraula diria: EMOCIÓ.

- **Què et va semblar l'entrega del guardó?**

Va ser un moment molt important ja que aquell premi era el reconeixement a l'esforç de la feina ben feta de moltes persones que havien passat per la Colla durant 30 anys.

- **Com et sents representada amb Diables del Prat i el que ha estat per tu i en el futur com ho veus?**

Des que vaig entrar a Diables han passat uns 15 anys... Durant aquests anys he tingut èpoques en les quals he estat més entregada que en d'altres però el sentiment de ser diable mai ha desaparegut. Sempre m'ha agradat formar part de la Colla. Durant uns quants anys, vàrem fer un molt bon grup d'amics. Amb la cohesió que teníem preparàvem increïbles actuacions i sortien idees al·lucinants, formàvem un gran equip!

De tota la meva trajectòria com a Diable, potser és ara quan veig el meu final com a Diable actiu ja que la vida, actualment, em demana altres responsabilitats. Tot i així, sempre em sentiré Diable i he d'agrair a la Colla tot el que m'ha ensenyat perquè som com som per totes les experiències que hem viscut i una gran part del meu camí ha passat per aquest gran grup de persones que gaudeixen i es deixen la pell per mantenir encès el foc. Estic segura que el futur de la Colla sabrà mantenir la flama.

Miquel Casaus Solanes

Primer cap de colla i exmembre de la Colla de Diables del Prat.

- **Explica'ns una mica els inicis de la Colla: per què i com vareu decidir crear-la?, qui? quin va ser el teu paper?, quines eren les motivacions?, anteriorment t'havies plantejat el fet de ser diable i fundador?**

L'Any 1983, junt amb el Xavi Ruiz, anàvem a veure actuacions fora del Prat, i allò que t'agrada molt, i penses que molaria fer-ho nosaltres, aprofitant que al Prat no s'ha fet mai. I dit i fet, perquè ens agradava i ens ho volíem passar bé. Com que teníem relació amb gent de l'Ajuntament vam aprofitar per veure si podíem demanar subvencions. Va ser així que ens van proposar actuar per Festa Major en lloc de la Colla que havien contractat. Varem actuar per primer cop. Havia de venir la Colla de Diables de Tarragona i pel mateix preu (75.000 pessetes) ho vàrem fer nosaltres.

La majoria dels que vam formar la colla érem de l'Agrupament Escolta Anton Vilà. Però també hi va haver gent que no ho era, amics meus de les motos per exemple, la família Lucas, o algun familiar meu que s'apuntaven perquè feia falta pinya, però de manera puntual. Érem uns 15 aproximadament. El Xavi Ruiz i jo els coneixíem a tots, però potser entre ells no es coneixien. Això va fluir en crear també un grup social d'amistat.

- **Com vas ser escollit?, per què tu?, com et vas sentir al ser escollit?**

Algú havia de ser un cap de turc, i aquest vaig ser jo. Un cap de colla més aviat simbòlic, perquè les gestions no les feia jo, perquè a mi no m'agrada fer-les, jo sóc més de muntar forques i altres tasques. No sé ni si hi va haver votació, diria que em van dir si ho volia ser i vaig dir que n'estava d'acord.

Cosint aquí els vestits de sac, fent les forques de fusta de dues puntes, ganes no faltaven. El meu germà també va començar a fer picar el timbal. De fet hi havia gent que volia fer de diable i ho feia per primer cop sense haver vist mai una actuació de diables.

A casa la meua àvia era el local provisional perquè era l'únic local espaiós que teníem disponible. S'havia plantejat fer-ho al local del CAU, perquè molta gent era del CAU, però no era viable i finalment ho vam fer a casa de la meua àvia. La varem convertir en un local social. La meua àvia, que vivia sola, estava encantada de veure sarau i moviment de gent, li fèiem companyia. No molestàvem ni ens molestava. Es deia Pepeta Batalla.

Fèiem forques de fusta de dos puntes, i la complicació estava en com posar la carretilla. Des d'un principi vam descartar el fet de portar maces perquè no hi vàiem el sentit fent diables, volíem ser mes vistosos. Vam aconseguir forjar ferros, al taller d'en Jordà, el pare d'una membre de la colla. Allà vam fer més forques, era el lloc on tractàvem amb el ferro. Les forques tenien un punt de foc, una sola "barilla" que tenia un forat on hi posàvem una mena d'anella perquè la carretilla no sortís disparada, però en plena actuació es molt difícil encertar-lo i es perdia l'anella. Les forques les va comprar el Miquel Fabró a un poble del litoral, vam comprar unes 20 i algunes les van collir verdes i tenien corcs.

“Quina vergonya actuar amb las majorets” El primer any la gent anava més a veure les majorets que a nosaltres, no s'ho esperaven i van quedar al·lucinats. La gent jove, els més animats, ja van veure que allò molava i es van apuntar a l'any següent.. El primer any va ser per passar-ho bé nosaltres, varem cremar el que havíem comprat i tira. Va ser una experiència per començar, no vam fer assaig. Ens van agafar moltes ganes de continuar.

El tema de la pirotècnia va ser un problema freqüent els primers anys. Vam començar primer amb un tal Robert, quedàvem amb ell per telèfon però teníem problemes perquè era un impuntual i no portava la quantitat acordada. El material estava en mal estat, amb moltes carretilles defectuoses, el preu variava i fins i tot, ens ho havia arribat a portar al Prat 10 minuts abans de l'actuació. Ho vam deixar i vam anar a parar a Terrassa, on ho havíem de recollir en una botiga de papers on al final, havia una habitació que feien servir de magatzem. Vam continuar amb Pirotècnia Igual i vam aconseguir entrar en contacte amb la fàbrica i evitàvem el tràmit de les secretàries “torracollons”. Amb Pirotècnia Igual tot va anar bé.

Més endavant vàrem començar a participar en sortides fora del Prat. Recordo la primera a La Sagrera i seguidament a St. Feliu de Guíxols. Allà vam patir una mala experiència perquè una espurna va arribar a una dona, i el marit em va tirar una cadira de fusta quan tenia una carretilla a la mà. Això va provocar que al sortir la flama per darrere em cremés un dit sencer.

Amb el rollo de voler canviar el nom de Correfoc perquè venia de les Festes de la Mercè de Barcelona, a l'Enri, una membre de la Colla, se li va acudir el nom de Pratifoc.

Les relacions amb l'Ajuntament eren necessàries, necessitàvem diners i pocs de nosaltres treballàvem.

Ha rotat molt la gent de diables, amb entrades i sortides. Hi ha gent que no durava més d'un any. Fèiem moltes sortides i al final cansava sempre de festes majors a actuar

cada cap de setmana. A part de correfocs també tiràvem trons per Cap d'Any o per les eleccions, en les quals es tirava un tro per cada regidor que havia tret ICV.

Teníem relació amb altres colles del voltant, fèiem intercanvis i així vam acabar creant la Federació de Colles de Diables del Baix Llobregat. Afavoria el fet que abans hi havia més diners.

Jo em dedicava una mica a crear i variar coses (forques, muntatges pirotècnics) ja que havíem d'anar innovant per seguir progressant. Manipulava els encesos elèctrics, retards, metxes, muntava castells de focs.

- **Explica'ns coses del Pollo i de la Cova del Foc**

Vaig estar en contra de fer el Pollo, un drac que no té la mobilitat que jo volia. L'únic que em va agradar va ser un de l'estil de Granollers amb el del coll molt llarg. Amb el Pollo es necessita gent i transport. Jo vaig anar a Granollers al final del procés del Pollo. Només vaig col·laborar a dir-li al constructor que posés connectors fora per una bateria i interruptors, perquè el meu objectiu era encendre'l elèctricament ja que si t'has d'enfilar fins a dalt trigues molt. És més senzill però s'havia arribat a un punt en què no s'innovava gaire. Inclús vaig fer un canó de gas perquè la meva preocupació era que el Pollo no podia estar més de 10 segons sense fer alguna cosa de soroll, si no la gent s'avorreix. Vaig pensar a col·locar un canó que fan servir per espantar els ocells del camp i que només requereix d'una ampolla de gas. El funcionament és tot mecànic i fa un soroll molt fort i una flamarada. Estava situat entre les potes del drac. Fins i tot l'havia desmuntat i me l'havia emportat a les matinades que fèiem per Festa Major per fer xivarri.

El Pollo és majestuós, dins les mancances que té de mobilitat, és espectacular veure'l encès. La gent el va acceptar molt ràpid. Sempre vam tenir la disputa del nom.

Al 1993, no sé si obligada per l'Ajuntament per conuiuere entre entitats, la casa d'Aragó sortia amb la Colla de Diables a fer les matinades i després ens convidava a esmorzar al seu local. Acabava farta de nosaltres, pel fum, el soroll i per la gent que assistia a l'esmorzar.

També vam organitzar les primeres rondes de nit de la Festa Major. Els primers anys eren per "flipar". Amb Xarop de Canya havíem contactat mitjançant un dels músics, el Ramon, que era cap de diables de Montornés.

Després va venir el Pratifolk, que neix amb la idea d'ajuntar tota la cultura tradicional pratenc. Jo no estava activament en l'organització, i a partir d'aquí començo a deixar una mica el tema.

- **Què et va semblar la gala dels Premis Ciutat del Prat 2013?**

El muntatge i el fet de reunir tots els cap de colla, dels que jo no tenia consciència de qui havien sigut, personalment em va molar. Sobretot el fet d'haver estat el primer cap de diables i que m'ho reconeguessin.

El tema dels tambors és una lluita que jo vaig tenir sempre, igual que el tema de coreografia. Em feia vergonya fer sempre el mateix, sortir cadascú per la seva banda. Era necessari una mica de coordinació. Ens havíem plantejat el fet d'encendre individualment però vam arribar a la conclusió que era millor que sempre hi hagués un encenedor per controlar la situació. Vagi arribar a sentir vergonya aliena de la música que portàvem, i això que tocava mon germà. Però ara estem de puta mare, el Quique va fer una revolució amb el tema de la música de la Colla de Diables al prat. Ara sonen que t'hi cagues. Jo envejava la música d'altres colles, a mi m'agradava la de l'actuació de Diables de Dimonis del grup de teatre Comediants. Amb ells teníem relació i, com a diables, havíem aconseguit portar-los al Prat. Però en aquella època hi havia poca gent que volgués tocar el timbal.

- **Què et va semblar el fet de col·locar una placa a *Casa l'Àvia*?**

Ho vaig veuré força bé. El Xavi Ruiz feia temps que venia al darrer dient-m'ho, no em va venir per sorpresa. No havia vist la placa, i la veig molt bé, el Sergi i la Montse Sans són uns artistes. És un reconeixement, i jo estic molt orgullós que hagi estat aquí la seu dels Diables durant uns quants anys, jo i la meva família. La meva àvia s'ho passava molt bé i només sortia al carrer per veure'ns actuar. Ella mentre tingués aquí sarau s'ho passava bé, no teníem cap problema amb ella, li anava la marxa.

- **Com veus actualment l'entitat?**

Últimament, degut a la meva filla, vaig més per la música que per l'espectacle. Vistes les últimes Coves del foc, haig de dir que feu unes Coves del Foc al·lucinants. Al principi fèiem el que podíem, el que se'ns passava pel cap, i ha estat en aquets espectacle on la colla ha desenvolupat idees de muntatges de pirotècnia, però últimament utilitzant més la tecnologia.

A mi em sap greu el que s'hagués pogut millorar en temps del Pollo en qüestions tècniques. I en diables igual, és qüestió de pensar-hi i s'ha de buscar innovacions perquè les coses siguin més fàcils, més divertides. Jo necessito fer canvis, no m'agrada seguir sempre fent el mateix. Vam tenir a punt el grup de trabucaires, ja ho teníem tot

gairebé a punt, m'agradava perquè era una cosa pràctica que només ho fas tu, el trabuc el portes i dispaes tu. Però ens vam fer enrere perquè es van rajar, que si compte que el trabuc és una arma, i l'has de portar tu sempre a sobre, això acollonia la gent, pot matar algú, i això va ser el que va tirar endarrere a tothom menys a mi. Però no podia tirar jo sol.

ESTATUTS DE LA COLLA DE DIABLES DEL PRAT

ESTATUTS DE LA COLLA DE DIABLES DEL PRAT

TÍTOL I. DENOMINACIÓ

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
Registre General del Dret
Civil i Mercantil
Diputació de Barcelona

CAPÍTOL I. CONSTITUCIÓ, FINALITATS I DOMICILI DE L'ASSOCIACIÓ

ART. 1

Amb la denominació "COLLA DE DIABLES DEL PRAT" es constitueix l'associació, en règim d'autonomia i en el camp delimitat per la legislació vigent: article 22 de la Constitució, que regularà les seves activitats d'acord amb la Llei 191, de 24 de desembre de 1964, i els seus estatuts.

ART. 2

L'associació té personalitat jurídica pròpia i capacitat plena d'obrar per administrar i disposar dels seus béns, i dels seus cabals i de les finalitats que es proposa.

ART. 3

Les finalitats de l'associació són:

- 1.- Promoure i restablir el tradicional ball de diables a la comarca del Baix Llobregat.
- 2.- Fomentar i organitzar actes per a la dinamització del Prat de Llobregat, com a ciutat amb identitat pròpia.
- 3.- Promoure qualsevol altra activitat de caire cultural que es consideri d'interès.

En queda exclòs qualsevol afany de lucre.

Per a la consecució d'aquestes finalitats, l'entitat podrà:

- a) Ajudar i col·laborar amb altres entitats i institucions del seu àmbit territorial coincidents amb les finalitats culturals i artístiques abans esmentades.
- b) Col·laborar amb entitats o institucions públiques o privades.
- c) Organitzar actes de difusió cultural i altres actes d'animació, així com promoure intercanvis d'experiències i

informació amb altres associacions i organismes, tant nacionals com estrangeres.

d) Fomentar el voluntariat en el món associatiu cultural.

e) L'Associació funcionarà com a Ball de Diablers tradicional i com a grup d'animació en les actuacions de foravila. Serà una de les principals tasques a realitzar el formar part en la preparació d'actes festius i culturals del Prat de Llobregat.

ART. 4

El domicili de l'associació s'estableix, i radica al carrer Maurici Vilomara, núm. 9, baixos, del Prat de Llobregat.

Tanmateix, l'entitat podrà canviar de domicili quan ho cregui oportú.

L'Associació "COLLA DE DIABLES DEL PRAT" desenvoluparà les seves activitats principalment en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de Catalunya.

CAPÍTOL II. DELS MEMBRES DE L'ASSOCIACIÓ, DELS SEUS DRETS I DE LES SEVES OBLIGACIONS

ART. 5

Per formar part de l'Associació se haurà de presentar una sol·licitud per escrit a la Junta Directiva, i aquesta resoldrà en la primera reunió que celebri i comunicarà la seva decisió en la primera Assemblea General que tingui lloc.

NOTA: En cas que hi hagi socis/es menors d'edat, aquests no tindran vot en les Assemblees ni podran elegir ni ser elegits membres de la Junta Directiva.

ART. 6

Els membres de l'associació podran ser: integrants i col·laboradors.

Seràn d'un tipus o d'un altre segons es manifestin en la inscripció.

ART. 7

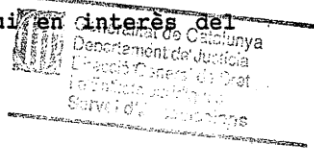
Els drets que corresponen als membres INTEGRANTS de l'Associació són els següents:

- 1.- Assistir a les reunions de l'Assemblea General, amb dret de veu i de vot.
- 2.- Elegir o ser elegits per als llocs de representació

4.- Satisfer puntualment les quotes que s'estableixin.

5.- Mantenir la col.laboració que calgui en interès del bon funcionament de l'Associació.

ART. 9

Són causa de baixa a l'Associació:

- 1.- La voluntat de l'interessat mateix, comunicada per escrit a la Junta Directiva.
- 2.- No satisfer les quotes fixades.
- 3.- No complir les obligacions estatutàries.
- 4.- No complir les obligacions de treball donades a cada soci.

TÍTOL II. DE L'ORGANITZACIÓ I D'EL FUNCIONAMENT DE L'ASSOCIACIÓ

CAPÍTOL I. DE L'ASSEMBLEA GENERAL

ART. 10

- 1.- L'Assemblea General és l'òrgan suprem de l'Associació; els seus membres en formen part per dret propi i irrenunciable i en igualtat absoluta.
- 2.- Els membres de l'Associació, reunits en Assemblea General, legalment constituïda, decidiran per majoria els assumptes propis de la competència de l'Assemblea.
- 3.- Tots els membres quedaran subjectes als acords de l'Assemblea General, incloent-hi els absents, els dissidents i els que, tot i ésser-hi presents, s'hagin abstenut de votar.

ART. 11

L'Assemblea General Ordinària té les següents facultats següents:

- a) L'examen i l'aprovació dels comptes i dels balanços de l'exercici, i poder decidir sobre l'aplicació concreta dels fons disponibles.
- b) Adoptar els acords relatius a la representació legal, la gestió i la defensa dels interessos dels seus membres.

2.- L'Assemblea General es reunirà amb caràcter extraordinari sempre que calgui, a requeriment de la Junta Directiva o bé quan ho sol·liciti un nombre de membres de l'Associació que representi, pel cap baix, un vint-i-cinc per cent de la totalitat. L'antel·lació amb la qual s'haurà de convocar, serà de cinc dies.

ART. 13

1.- La convocatòria de les Assemblees Generals, tant ordinàries com extraordinàries, es farà per escrit. Igualment, els anuncis de la convocatòria es col·locaran en els llocs (a determinar) amb la anticipació esmentada en els dos articles anteriors. En la mesura que es pugui, la convocatòria s'adreçarà també a tots els membres individualment. La convocatòria farà constar el dia, l'hora i el lloc de la reunió, com també l'ordre del dia. S'inclouran preceptivament en l'ordre de l'Assemblea General les qüestions suscitées per cada grup de treball, sempre que prèviament s'hagin comunicat a la Junta Directiva.

2.- Les reunions de l'Assemblea General les presidirà el president de l'Associació.

Si es troba absent, el substituirà, per aquet ordre, el vice-president o el vocal de més edat de la Junta. Actuarà com a secretari aquell que ho sigui de la Junta Directiva.

* 3.- El secretari redactarà l'acta de cada reunió amb un extracte de les deliberacions, el text dels acords que s'hagin adoptat i el resultat numèric de les votacions.

Al començament de cada reunió de l'Assemblea General es llegirà l'acta de la sessió anterior a fi que s'aprovi o s'esmeni. Cinc dies abans, de tota manera, l'acta o l'altra documentació hauran d'estar al local social a disposició dels socis/es.

ART. 14

L'Assemblea quedarà constituïda vàlidament en primera convocatòria amb l'assistència d'un mínim del vint-i-cinc per cent dels socis/es presents o representats.

També quedarà vàlidament constituïda en segona convocatòria sigui quin sigui el nombre de socis/es presents o representats. La segona convocatòria s'haurà de celebrar mitja hora després de la primera i en el mateix lloc, i haurà d'haver figurat a l'anunci de la primera.

ART.15

1.- En les reunions de l'Assemblea General, correspon un vot a cada membre de l'Associació.

2.- Els acords es prendran per majoria de vots presents.

3.- Per adoptar acords sobre la separació dels membres, sobre la modificació dels estatuts, sobre la dissolució de l'associació en una que ja existeix, sobre l'aprovació dels pressupostos d'ingressos i despeses per a cada exercici i per aprovar o modificar el reglament intern de la Colla, caldrà un nombre de vots equivalent a les dues terceres parts dels assistents, sempre que en aquesta reunió hi siguin presents més de la meitat dels membres de l'Associació en primera convocatòria. En segona convocatòria n'hi haurà prou amb el vot de les dues terceres parts dels assistents, independentment del nombre que siguin. En qualsevol cas, l'elecció de la Junta Directiva, si es presenten diverses candidatures, es farà per acord de la majoria relativa dels socis/es presents o representats.

CAPÍTOL II. LA JUNTA DIRECTIVA

ART.16

1.- L'Associació la regirà, l'administrarà i la representarà la Junta Directiva, escollida per l'Assemblea General a l'inici de cada exercici:

Són components de la Junta Directiva:

- a) el president (o cap de Colla),
- b) el vice-president,
- c) el secretari,
- d) el tresorer,

e) els vocals, tot tenint en compte que n'hi haurà com a mínim un per a cadascuna de les àrees que s'hagin creat, i que aquestes han de ser creades per l'Assemblea General Ordinària.

2.- L'elecció dels membres de la Junta Directiva es farà per votació de l'Assemblea General.

3.- L'exercici del càrrec serà gratuït.

4.- Les candidatures seran obertes, és a dir, qualsevol membre podrà presentar-s'hi i no caldrà que n'hi hagi tants noms com llocs a cobrir. Resultaran elegits per als càrrecs de president, vice-president i vocals els candidats/es que hagin obtingut major nombre de vots i per aquest ordre. El secretari i el tresorer els elegirà la Junta Directiva d'entre els seus membres. La qualitat de president, de secretari i de tresorer haurà de recaure en tres persones diferents.

ART. 17

1.- Els membres de la Junta Directiva exerciran el càrrec durant un període de dos anys.

2.- El cessament del càrrec abans d'extingir-se el termini reglamentari podrà esdevenir-se:

a) Per malaltia que incapaciti per exercir el càrrec.

b) Per baixa com a membre de l'Associació.

c) Per sanció imposada per una falta comesa en l'exercici del càrrec, mitjançant l'acord pres en conformitat amb els percentatges que s'assenyalen al paràgraf 3 de l'article 14 d'aquests Estatuts.

3.- Les vacants que es produeixen a la Junta Directiva es cobriran en la primera Assemblea General que se celebri. No obstant això, la Junta podrà comptar provisionalment, fins a la pròxima Assemblea General, amb un membre de l'Associació per al càrrec vacant.

ART. 18

1.- La Junta Directiva posseeix les següents facultats:

a) Exercir la representació de l'Associació i portar a terme la direcció, la coordinació i l'administració de la manera més àmplia que reconegui la Llei i complir, d'aquesta manera, les decisions preses per l'Assemblea General i d'acord amb les normes, les instruccions i les directrius generals que aquesta Assemblea General estableixi.

b) Prendre els acords que calgui en relació amb la compareixença davant els organismes públics i per exercir tota mena d'accions legals i per interposar els recursos pertinents.

c) Presentar davant l'Assemblea General les propostes d'admissió i d'expulsió dels membres.

d) Proposar a l'Assemblea General la defensa dels interessos de l'Associació.

e) Proposar a l'Assemblea General la defensa de l'establiment de les quotes que els membres de l'Associació hauran de satisfer.

f) Convocar les Assemblees Generals i controlar que els acords que s'hi adoptin es compleixin.

g) Presentar el balanç i l'estat de comptes de cada exercici a l'Assemblea General perquè els aprovi, i confeccionar els pressupostos de l'exercici següent, així com administrar el patrimoni, els recursos econòmics i els pressupostos de l'associació.

h) Elaborar la memòria anual d'activitats i sotmetre-la a l'aprovació de l'Assemblea General.

i) Contractar els empleats que pugui tenir l'Associació.

j) Inspeccionar la comptabilitat i preocupar-se perquè els serveis funcionin amb normalitat.

k) Establir grups de treball per aconseguir, de la manera més eficient i eficaç, les finalitats de l'associació i autoritzar els actes que aquests grups projectin realitzar.

l) Nomenar els vocals de la Junta Directiva que s'haurà d'encarregar de cada grup de treball, a proposta d'aquest mateix grup.

m) Portar a terme les gestions necessàries davant d'organismes públics, d'entitats i d'altres persones, per aconseguir:

a) Subvencions o altres ajuts.

b) L'ús i la gestió de locals o d'edificis que puguin arribar a ser un lloc de convivència i de comunicació i també un centre de recuperació ciutadana.

n) Obrir comptes corrents i llibretes d'estalvis en qualsevol establiment de crèdit, així com disposar dels fons que hi hagi en aquests dipòsits. La disposició de fons es determina a l'article 31.

o) Resoldre provisionalment qualsevol cas imprevist als presents Estatuts, i donar-ne compte a la primera Assemblea General.

p) Qualsevol altra facultat que no estigui atribuïda d'una manera específica a algun altre òrgan de govern de l'Associació o que aquests deleguin expressament en la Junta Directiva.

ART. 19

1.- La Junta Directiva, convocada prèviament pel president o per la persona que el substitueixi, es reunirà en sessió ordinària per administrar el patrimoni, els recursos econòmics i els pressupostos, així com per vetllar pel compliment dels acords i finalitats de l'associació, amb la periodicitat que els seus membres decideixin, però que, en tot cas, no podrà ser superior a dos mesos.

2.- Es reunirà en sessió extraordinària quan la convoqui amb aquest caràcter el President o bé si ho sol·licita un terç dels que la componen.

ART. 20

1.- La Junta Directiva quedarà constituïda si ha estat convocada amb antelació i n'hi ha un quòrum de la meitat més un.

2.- Els membres de la Junta Directiva estan obligats a assistir a totes les reunions que es convoquin. No obstant això, podran excusar l'assistència per causes justificades.

En qualsevol cas serà necessària l'assistència del President o del Secretari, o de les persones que els substitueixin.

3.- La Junta Directiva prendrà els acords per majoria simple de vots dels assistents.

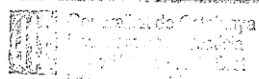
ART. 21

1.- La Junta Directiva podrà delegar alguna de les seves facultats en una o diverses comissions o grups de treball si compta, per fer-ho, amb el vot favorable de dos terços dels seus membres.

2.- També podrà nomenar, amb el mateix quòrum, un o diversos mandatariis per exercir la funció que la Junta els confiï amb les facultats que cregui oportú conferir-los en cada cas.

ART. 22

1.- Els acords de la Junta Directiva es faran constar al llibre d'actes. En iniciar-se cada reunió de la Junta Directiva, es llegirà l'acta de la sessió anterior perquè s'aprovi o es rectifiqui, si és procedent.

CAPÍTOL III. DEL PRESIDENT I DEL VICE-PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ

ART. 23

1.- El president de l'Associació també serà president de la Junta Directiva.

2.- Són pròpies del president les següents funcions:

a) La direcció i la representació legal de l'Associació, per delegació de l'Assemblea General i de la Junta Directiva.

b) La presidència i la direcció dels debats, tant de l'Assemblea General com de la Junta Directiva.

c) Emetre un vot de qualitat decisorí en els casos d'empat.

d) Establir la convocatòria de les reunions de l'Assemblea General i de la Junta Directiva.

e) Visar les actes i els certificats confeccionats pel secretari de l'Associació.

f) Assumir en nom de l'associació les obligacions contractuals o de qualsevol altre caire que aquesta vulgui formalitzar, i autoritzar la disposició de fons.

g) Les atribucions restants pròpies del càrrec i les que li delegui l'Assemblea General o la Junta Directiva.

3.- El president el substituirà, en cas d'absència o de malaltia, el vice-president o el vocal de més edat de la Junta, per aquest ordre correlatiu

CAPÍTOL IV. DEL TRESORER, DEL SECRETARI I DELS VOCALS

ART. 24

El tresorer tindrà com a funció la custòdia i el control dels recursos de l'associació, com també l'elaboració del pressupost, del balanç i la liquidació de comptes, a fi de sotmetre'ls a la Junta Directiva. Portarà un llibre de caixa. Signarà els rebuts de quotes i altres documents de tresoreria. Pagarà les factures aprovades per la Junta Directiva, les quals hauran d'ésser visades

prèviament pel president. Ingressarà ~~el que sobri en~~
dipòsits oberts en establiments de crèdit o d'estalvi. La
disposició dels fons es determina a l'art. 32.

Podrà ser substituït en les seves funcions pel President,
en cas d'absència o d'indisposició involuntària.

ART. 25

El Secretari ha de custodiar la documentació de l'Associació, aixecar, redactar i signar les actes de les reunions de les Assemblees Generals i de la Junta Directiva - tot actuant com a secretari d'aquestes funcions - redactar i autoritzar les certificacions que calgui lliurar, com també portar el llibre de registre de socis/es, d'actes, els documents i els segells de l'Associació.

ART. 26

Tindran la condició de vocals un representant per cada secció i comisió de treball existents en l'associació. Aquests representants hauran d'esser escollits per cadascuna de les seccions o comissions esmentades amb el vist i plau de l'assemblea general.

CAPÍTOL V. DE LES COMISSIONS O DELS GRUPS DE TREBALL

ART. 27

La creació i la constitució de qualsevol comissió o grup de treball, la plantejaran els membres de l'Associació que vulguin formar-lo, els quals assabentaran la Junta Directiva i explicaran les activitats que s'han proposat dur a terme.

La Junta Directiva ho aprovarà i només se'n podrà denegar la constitució amb el vot en contra de les 4/5 parts de la Junta Directiva, la qual podrà constituir directament comissions o grups de treball, sempre que compti amb el suport d'un grup mínim de dos socis/es. La Junta Directiva es preocuparà d'analitzar les diferents comissions o grups de treball i un cop al mes l'encarregat presentarà a la Junta un informe detallat de les seves actuacions.

TÍTOL III. DEL RÈGIM ECONÒMIC DE L'ASSOCIACIÓ

ART. 28

Atesa la seva naturalesa, aquesta Associació no té patrimoni fundacional.

ART. 29

El pressupost de l'Associació podrà excedir inicialment d'un milió de pessetes a l'any.

ART. 30

Els recursos econòmics de l'Associació es nodriran de :

- a) les quotes que fixi l'Assemblea General als seus membres.
- b) les subvencions oficials o particulars.
- c) les donacions, herències o llegats.
- d) les rendes del patrimoni mateix o bé d'altres ingressos que puguin obtenir-se.
- e) els ingressos obtinguts de les activitats lícites que, en el marc dels objectius de l'associació, acordi la Junta Directiva.

ART. 31

Tots els membres de l'associació tenen l'obligació de sostenir-la econòmicament, mitjanciant quotes o derrames, de la manera i en la proporció que determini l'Assemblea General, a proposta de la Junta Directiva.

L'Assemblea General podrà establir quotes d'ingrés, quotes periòdiques mensuals, -a abonar per mesos, trimestres o semestres, segons el que disposi la Junta Directiva- i quotes extraordinàries.

ART. 32

L'exercici econòmic coincidirà amb l'any natural i quedarà tancat el 31 de desembre.

ART. 33

En els comptes corrents o llibretes d'estalvis obertes en establiments de crèdit o d'estalvi, hi figuraran la signatura del president, el vice-president, el tesorero, el secretari i un vocal.

Per poder disposar dels fons n'hi haurà prou amb dues firmes, de les quals una haurà de ser necessàriament la del tresorer o bé la del president.

TÍTOL IV. INSPECCIONS I SANCIONS

ART. 34

La inspecció del compliment o la interpretació d'aquests Estatuts correspon a l'Assemblea General, d'acord amb el quòrum que estableix el paràgraf tercer de l'art. 14.

ART. 35

La Junta Directiva vetllarà perquè es compleixin les normes que contenen aquests estatuts, d'acord amb el dictamen de l'Assemblea General.

TÍTOL V. DISSOLUCIÓ DE L'ASSOCIACIÓ

ART. 36

L'associació podrà ser dissolta si ho acorda l'Assemblea General, convocada expressament per a aquest fi amb caràcter extraordinari.

ART. 37

1.- Un cop acordada la dissolució, l'Assemblea General prendrà les mesures oportunes, tant pel que fa a la destinació que es doni als béns i drets de l'associació, com a la finalitat, extinció i liquidació de qualsevol operació pendent.

2.- L'Assemblea està facultada per elegir una Comissió liquidadora, sempre que ho cregui necessari.

3.- Els membres de l'Associació estan exempts de responsabilitat personal. La seva responsabilitat quedarà limitada a complir les obligacions que ells mateixos hagin contret voluntàriament.

4.- El romanent net que resulti de la liquidació es lliurarà directament a l'entitat pública o privada que, en l'àmbit territorial d'actuació de l'associació, tingui un objecte més similar al de la COLLA DE DIABLES DEL PRAT o bé, si aquest és de poca quantia, en una última actuació.

5.- Les funcions de liquidació i execució dels acords a què fan referència els números anteriors d'aquest mateix article seran competència de la Junta Directiva, si l'Assemblea General no ha conferit aquesta missió a una comissió liquidadora especialment designada.

El Prat de Llobregat, 3 d'abril de 1995.

La Secretaria

Vist-i-Plau
El President

DILIGÈNCIA que certifica que aquests Estatuts són els aprovats a l'Assemblea General Extraordinària de la data 3 d'abril 1995.

La Secretària

Vist i Plau
El President

Certifico que aquests estatuts concorden amb els originals corresponents a la resolució d'inscripció de l'associació següent.

Resolució d'inscripció de data 26 Octubre 1995

Inscripció núm. 13.207

Secció del Registre de Barcelona núm. 1a

El Cap del Servei d'Associacions

Data 29 Octubre 1995

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
Registre General de Dret
Barcelona

